

ABONAMENTUL

un an . . . 24 Cor.
 un jum.
 o lună . . . 2
 Anul de Duminecă
 un an . . . 4 Cor.
 pentru România și
 America . . . 10 Cor.
 Anul de zi pentru Ro-
 mânia și străinătate pe
 an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
 și ADMINISTRATIA
 Deák Ferencz-utca 20.
 INSERTIUNILE
 se primesc la adminis-
 trație.
 Mulțumite publice și Loc de-
 schis costă fiecare șir 20 fil.
 Manuscrisurile nu se ma-
 polază.
 Telefon pentru oraș și
 comitat 502.

În numele dreptății.

(S) În zilele aceste se judecă procesul pentru mănăstirile, cari le pretinde biserica ortodoxă de la sârbi. Acest proces a dat naștere la o vie agitație și la o neobișnută mișcare. Sârbi s'au aflat prin el »primejuiți în existența națională« și de aceea au prins a și strânge rândurile destul de slăbite, pentru a respinge cu toată puterea atacul românilor. E firesc acest lucru și cât de firesc este, ca și biserica ortodoxă română să pretindă și să afirme cu toată energia drepturile, ce-i compet.

Nu avem intenția de a discuta în prezent chestiunea, aceasta o vor face-o reprezentanții bisericii române, cari vor ști sigur să dărâme edificiul de argumente grede aduse de contrarii noștri. În cursul acestui proces am auzit însă afirmații și vatămă adânc demnitatea și sentimentele noastre naționale.

Ei au afirmat, pentruca să dovediască, că în acea vreme era așa de greu de dovedit, că românii în tot trecutul lor au fost un popor, care nu a ținut mult la legea și creștința sa și prin urmare nu a putut să înalte mănăstiri, lăcașuri menite să adăpostască buni creștini și suflete, ce râvnesc o viață creștină mai ideală și mai superioară. La românii din Ardeal și de altă parte până de curând nu aflai decât bisericuțe scunde de lemn și păhare tot de lemn — nu potire de aur scump — trebuințau ei și la împărțirea celui

mai mareș mister. De altă parte afirmă sârbi, pentru a atinge plăcut anumite coarde, că noi în tot trecutul nostru nu am fost un element de cultură și iubitor de patrie, ci în tot locul unde ne-am ivit ca păstori ori cărbunari, am intrat în noi necultura și ura față de ordinea existentă.

Mărturisim, că nu am pretins considerații nici deosebită dragoste creștină, dar ne așteptam la argumente cinstitute, drepte și demne de capii unei biserici. Istoria bisericii noastre nu-i altceva, decât un șir neîntrerupt de suferințe. Și e cea mai strălucită dovadă a credinței tari și neclintite faptul, că poporul românesc a putut rezista în cursul atâtor veacuri în fața celor mai sălbatice prigoniri.

Nu clădiri pompoase de piatră și vase aurite exprimă totdeauna adevăratele sentimente religioase ale unui popor. Bisericuțele noastre, cari spuneau cel mult de sărăcia și năcazurile noastre, au cuprins cele mai curate suflete creștinești a căror dragoste față de legea străbună nu au putut-o clătina toate aprobările și complătele.

O dovedește fiecare pagină a istoriei noastre și o mărturisesc aceasta și istoricii străini imparțiali. Deschidă sârbi istoria bisericii a istoriografului rus Golubinski, care ar fi putut să măguliască mai mult pe sârbi decât pe noi și se vor convinge că cele mai frumoase cuvinte de admirație le are acest bărbat pentru noi românii din Ungaria, statornici în credință după atâtea veacuri furtunoase. Ei nu țin seamă de

istoria noastră, dar își ignorează și trecutul lor. Pentruca ar fi putut să vadă în arhiva din Carloviț o petiție din anul 1744, unde călugării români dela 28 de mănăstiri de lângă Făgăraș se roagă de mitropolitul sârbesc să-i apere de dușmanii legii lor. Din această petiție s'ar fi putut convinge fără a ști istorie românească și fără de a ști de celelalte mănăstiri românești din Ardeal și Bănat, că și noi am avut pe vremuri mănăstiri. Iar despre dragostea Domnilor și boierilor români față de biserica sârbiască mărturisesc nenumărate pagini din Zapisi și Natpisi dlui Stoianovici.

Izvorul pentru a doua afirmație îl cunoaștem și noi. O anumită categorie de scriitori repetă aceleași calomnii la toate prilejurile. Și când din partea noastră se resping învinuirile aduse, se arata valoarea adevărată a cercetărilor unui Réthy, Jancsó Benedek etc., — cum a făcut spre pildă Iustus în excelența sa broșură — atunci clevetitorii tac, înghiț, dar își continuă meseria. De altfel pe aceleași pagini unde se defaimă poporul românesc au putut să afle sârbi cuvinte puțin elogioase pentru ei, puteau să afle ce zicea un episcop croat despre sârbi »gens rasiona cum nullas disciplinas nullas artes, nullas scholas, nullos doctores aut instructores habet, in syvis perpetuo extirpandis, et pecoribus alendis sit occupata, militiae magis sylvestri quam campestri addicta; adhuc superstitionibus sortilegiis et maleficiis sit dedita, unde magis barbara et aggreitis quam culta et civilis in dies cadit«.

SOLIE.

Primii scrisoare dela tine mamă!

Așa de blând mă rogi să vii acasă!...

Căci nu știi ce-i. Puterile te lasă,

Și plângi cu ochi-ascunși într-o năframă!...

E grâul copt, și fânul e de coasă;

Iar viea 'n deal cu glas parcă mă chiamă —

Juncanți-râi, tu nu le aflăi samă,

Căci ziua pasc, iar noaptea dorm în leasă.

Scăldate 'n dor sunt rândurile tale,

Le-am recitat în rugă către tine,

Și parcă mă priveai din zări senine!...

Spre tine-aleargă dorurile mele,

Spre tine să-ți aducă bucurie!...

...Și câte-or să-ți mai spună ele ție!

Const. A. Giulescu.

Capul babei.

— Amintiri. —

De Alex. Țințariu.

Cum am mântuit școala comunală, mama m'a dus la părintele ei, în altă comună, ca să cercetez școala de stat de acolo, nefiind atunci la noi școală de aceasta.

Părintele mamei, taica-moșu cum li ziceam noi nepoți, era preot în aceia comună. Acuma își doarme somnul de veci în cimitirul satului.

La început mi-a mers foarte bine; atât taica-moșu cât și maica — bunica — m'au iubit mult, ca adevărați părinți.

Într-o zi când nu m'am dus la școală, taica-moșu m'a chemat în odaia lui și a zis:

— Sandule, de astăzi începând o să te învăț să citești cu litere vechi, cu buchii.

A luat de pe dulap un claslov vechi zdrențuit, l-a pus pe masă, l-a deschis la pagina întâia și a început să îmi explice secretul literilor cirilice.

Prelegerea aceasta a ținut mai mult de-o oră, când taica-moșu a zis:

— I-a claslavlul cu tine, mergi în odaie la maică-ta și te mai căznește singur.

Când maica m'a văzut cu claslavlul, pe față l-s'a zugrăvit o rază de fericire și răpita de bucurie a exclamat:

— Ți-a dat popa — așa zicea ea lui taica moșu — claslavlul să-l citești?! Doamne, ce gând bun și cuminte a avut... Șezi aici la masă, Sandule, șezi și citește. Sânt lucruri dumnezeiești, lucruri așa de frumoase în claslov.

Abia m'am așezat pe un scaun la masă și maica, ca mușcată de șarpe, a strigat:

— Nu pune claslavlul pe masă! Așteaptă să șterg măsa!

Cum a sfârșit maica cu aceasta — deși măsaia a fost curată — a mai adăugat:

— Să bagi bine de seamă, Sandule, să nu murdărești claslavlul sau să rupi vre-o foaie din el, căci e mare păcat. Claslavlul e carte dumnezeiască.

Mă uitam la literile acelea, șterse de mâna nevăzută a vremii, dintre cari multe erau acoperite cu picături de ceară, și mă căzneau să le înțeleg rostul.

— Nu așa că sânt lucruri dumnezeiești și frumoase? m'a întrebat într'un târziu maica.

— Acuma învăț să citesc cu literile din claslov, am zis eu.

— Învăță, Sandule, învăță; să vezi numai cum o să se bucure popa. O să spun și lui Trăilă.

Moș Trăilă, care a luat parte la un războiu și a scăpat steagul regimentului, înfășurând pânza aceia în jurul corpului său, era prieten bun cu taica-moșu.

Când apoi Moise, servitorul, a venit în odaie ca să spună ceva maichi, numai »maică-preoteasă« a putut să zică, căci ea încurcată i-a tăiat vorba:

— Nu vezi că Sandu citește din claslov, și îndată a părăsit cu el odaia, ca să nu mă turbure. Am mai auzit cum maica spunea lui Moise:

— Altădată să bagi de seamă. Popa i-a dat claslavlul.

În timp de două săptămâni m'am împrețenit cu literile din claslov, ceiace a îmbucurat foarte mult pe taica-moșu și pe maica.

Noi nu continuăm cu astfel de citații. Nu-i invidiem pentru cultura lor. Cultura poporului românesc sau năzuințele lui spre această cultură ne dispensează de a ne apăra mai mult în fața învinuirilor sârbești. Pe moștenirea de cultură, ce ne-a rămas dela străbunii noștri — și sântem mândri, că avem o astfel de moștenire și am păstrat-o chiar și în ciuda sârbilor, cari au cercat odată să ne-o zdrobească, — pe aceasta moștenire vom clădi viitorul nostru.

Cât privește a treia afirmație a sârbilor, e bine să ne însemnăm, că până deunăzi reprezentanții poporului sârbesc ne-au fost frați de arme, deputații lor mergeau una cu alii noștri. Acum s'au despărțit de noi, după ce în cursul procesului ni s'a spus de sârbi, că reprezentăm anumite tendințe contrare statului.

Regretăm, că aceasta învinuire nedreaptă, ce ni s'a adus nouă, s'a descărcat mai mult asupra lor. Procesul de înaltă tradare, în care au fost implicați și reprezentanți distinși ai clerului sârbesc îi pun tocmai pe dânsii în lumina aceasta. De aceea sântem încredințați, că de acum vor ști și ei să cumpănească bine astfel de învinuiri.

Pentru rezultatul procesului noi nu sântem îngrijorați. Existența noastră, a bisericii românești nu atârână dela 2—3 mănăstiri. Chiar sârbii relevează pretutindeni, și în grai și în scrisul lor, vigoarea și puterea noastră de viață. Ei bine, conștiința puterii ce o are poporul românesc ne întărește aspirațiile noastre și ne face să respingem hotărît însușirile nedemne, ce ni se aduc.

Al patrulea ministru. După Andrassy, Kossuth și Darányi urmează acum și Apponyi... Și ministrul de culte a pornit proces de calomnie împotriva autorului broșurii »Panamalele guvernului coaliționist«.

Nemai Wekerle se mulțamește să facă proces de calomnie ziarului »Népszava«.

Poate, că dacă nu ar fi fost acele picături de ceară, mai îngrabăm pătrundea în misterul lor.

M'am și plâns odată pentru aceasta lui taica-moșu și l-am rugat să-mi permită, ca să rad cu briceagul picăturile de ceară; dar nu mi-a dat voie ca să rup vre o foale.

Taica-moșu era bătrân, lumina ochilor îi era slabă și nu vedea bine; »Tribuna« veche, foaia lui cea mai iubită, »Luminătorul« și alte foi, apoi scrisorile nu vedea să le citească fără ochelari; când însă citea din ciaslov, din acel ciaslov atât de vechi, cu literile șterse și acoperite cu picături de ceară, nu și pune ochelarii...

La început, zadarnic mă munciam ca să înțeleg lucrul acesta; mai târziu apoi am deslegat enigma: taica-moșu știa de-a rostul ciaslovului!

Intr'o Duminecă după amiază când a venit moș Trăilă, maica, cu fața radioasă i-a spus:

— Sandu știe să citească din ciaslov.

(Aceasta, de altcum, totdeauna o spunea și mama, când venia la noi).

La dorința lui moș Trăilă, am luat ciaslovul și am început să citesc.

În odale domnea cea mai desăvârșită tăcere;

Kossuth și Vörös. La câteva zile după apariția broșurii în care i se aduc grave învinuiri guvernului coaliționist, organul dlui ministru de comerț »Budapest« a grăbit să ia în apărare pe Excelența Sa, afirmând că actele ce se impută actualului ministru de comerț (concesionarea unor căi ferate între condiții foarte favorabile pentru concesioniștii și nefavorabile pentru stat) au fost săvârșite de guvernul precedent!

Fostul ministru de comerț în guvernul Fejérváry — Vörös László într'o scrisoare adresată ziarului »P. Lloyd« declară însă că afirmațiile ziarului kossuthist nu corespund adevărului. Concesiunile în chestiune au fost acordate de guvernul următor, guvernul Wekerle-Kossuth, după ce el Vörös László, n'a voit să le acorde, fiindcă cei cari stăruiau să primiască concesia nu volau să dea garanțiile cerute de lege...

Congresul socialiștilor din Balcani. Partidul social-democrat din Serbia a convocat pe zilele dela 7—9 Ianuarie un mare congres al socialiștilor din Balcani, la care vor asista reprezentanții social-democrației bulgare, croate, slovone, române și grecești. Vor asista și oaspeți din Turcia și Armenia.

Între chestiile ce se vor discuta e și »chestia balcanică și social-democrației«.

Decorarea ministrului președinte Bienert. Din Viena ni-se telegrafiază că Maj. Sa l-a decorat, cu prilejul anului-nou, pe ministrul-președinte al Austriei Bienert cu marea cruce a ordinului leopoldin.

Iredentism românesc și un-guresc.

E anul nou catolic. Ziarele un-gurești scot numere mai mari și scriu articole de anul nou cu orientări mai largi, cu preocupări mai generale. »Budapesti Hir-lap« are un articol »Logica istoriei« care merită din toate atențiunea cea mai generală. Făcând o reprivire generală asupra situației un-gurești, ziarul cel mai conștient al intereselor un-gurești desfășură în mai multe variante acelaș cântec, cântecul intereselor și al șovinismului un-guresc amenințat afară și în lăuntrul țării.

toate privirile erau ațintite asupra mea, eroul acestor clipe.

Când am sfârșit cu cititul, moș Trăilă m'a bătut pe umăr: »Să trăiești, nepoate« a zis el și mi-a dat un ban de patru crețari.

Maica, în ziua aceea, de mai multe ori a zis:

— »Doamne, ține în pace și sănătos pe Sandu. Ce frumos știe el citi din ciaslovul popii«.

După ce s'a dus moș Trăilă, taica-moșu m'a întrebat:

— »Știi tu cânta »Sfinte-Dumnezeule« ca la morți?

— Știu, taică-moșule.

— Atunci cântă!

Am cântat, »sfinte-D-zeule« cum se cântă în sat la noi, la înmormântare.

— Bine, foarte bine, Sandule. Aici la noi însă altcum să cântă.

Taica-moșu a cântat »sfinte-D-zeule« ca în satul acela. M'a întrebat apoi:

— Ai auzit, Sandule?

— Am auzit, taică-moșule.

— Să cântăm împreună.

Până seara, la cină, am cântat de mai multe ori »sfinte-Dumnezeule«, apoi »Amin«, »Doamne milueștene«, »Dă-ne Doamne« și »Ție Doamne«,

Ziarul un-guresc caută să câștige simpatia dinastiei pentru aspirațiile un-gurești și să convingă că singurul razim sincer al monarhiei și al dinastiei este poporul un-guresc și statul național un-guresc și că interesele dinastiei este de a acorda concesiunile naționale un-gurești și de a susține și sprijini aspirațiile un-gurilor față cu nemaghiarii.

Ziarul un-guresc urmează în scop o tactică perfidă dar foarte străvezie; el aruncă bănuiala necredinții cătră monarhie asupra tuturor popoarelor dintr'însa. Germanii din Austria sânt pan-germaniști și vor alipirea lor la Germania, cehii și slavii de nord caută spre Petersburg, românii »credincioșii« români spre București, slavii din sud spre Balcani: pretutindeni năzuințe centrifuge. În mijlocul lor singurul punct fix sânt un-gurii. Ei nu au încotro să și întoarcă privirile, urmează ziarul un-guresc, ei trebuie să trăiască și să moară pe pământul acesta, dinastia se poate încrede în ei. Țara asta nu va fi razimul dinastiei, decât câtă vreme ea va fi unitară, câtă vreme un-gurii vor avea supremația, câtă vreme naționalitățile nu vor ataca unitatea țării și câtă vreme limba un-gurească va fi organul acestel unități.

Ca culme ziarul un-guresc afirmă: Dacă Ungaria nu ar exista, ar trebui inventată, în interesul dinastiei și al echilibrului Europei.

Dar dinastia e orbită și susține interesele popoarelor ei vrășmașe. În Ungaria ea are legiuirea votului universal pentru a introduce în cameră o puternică opoziție socialistă și naționalistă care ar paraliza toate acțiunile parlamentului și ar zdrobi puterea statului un-gar. D. Lueger pleacă în România și e primit ca un mântuitor, ca o minune, »căci se poate închipi o minune mai mare decât ajutorul primarului din Viena, adoratorul dinastiei«. În Viena e un cred comun că un-gurii asupresc naționalitățile. D. Lueger cochetăază cu croații și i susține împotriva un-gurilor. În Austria dimpotrivă se slavizează cu forța. Limba italiană e alungată și face loc celei slave. În parlament uniunea slavă a dobândit mare biruință împotriva germanilor votându-se revizuirea regulamentului care leagă pe germani fedeleș. În Austria se avizează, pe când în Ungaria maghiarizarea e combătută (? ?) »deși e un fapt istoric palpabil că noi un-gurii nu prea putem maghiariza«.

Însăși această declarație fariseistă ar merita să ne ocupăm de ea în parte. Am

cum să cântă la înmormântări în satul acela.

Nu știam ce rod au foarte acestea, am voit să întreb, dar n'a auzit.

A doua și a treia zi am continuat și sfârșit cu cântatul, când taica-moșu mi-a spus:

— De mâine începând, la toate înmormântările mergi cu mine, ca mistrant. Totdeauna tu o să duci crucea.

Îndată, adoua zi, am mers la o înmormântare. Cântam ca un diac. Am căpătat o mărămă și doi crețari.

Fiind comuna mare, cu aproape șapte mii de suflete și numai doi preoți, — erau foarte multe înmormântări, aproape în fiecare zi.

Eu la toate înmormântările parohienilor lui taica-moșu mergeam cu crucea; întotdeauna căpătam câte o mărămă, când mică, când mare, apoi câte unu, doi sau trei crețari, după cum era starea oamenilor.

Intr'acestea taica-moșu m'a învățat să citească Apostolul, cece a avut de urmare, că în toate Duminicile și serbătorile eu îl citeam. Mergeam apoi și la sfințirea apei în casă. Crâșnicul se bucura că nu trebuia să cânte el. De mai multe ori îmi spunea:

Neumann M.
furnisorul curții imperiale și regale

atelier de haine pentru bărbați, copii și femei în Arad.

putere alternativa astfel: ori ziarul unguresc are dreptate și atunci se contrazice cu atâtea alte articole ale sale din trecut în cari arăta cu date statistice progresele maghiarizării în cei din urmă 40—50 de ani, îndemnând guvernele să urmeze înainte neconținut cu politica maghiarizării, ori el este convins că ungurii nu ne pot maghiariza și atunci pentru ce susține politica maghiarizării și a imperialismului unguresc?

Dar să lăsăm acest mic *lapsus* caracteristic gândirii imperialiste care e și mai atacabilă în argumentarea ei generală. Ciudat lucru! Pe când dinastia, coroana și toți partizanii monarhiei, înăuntrul și în afară de ea, văd în unguri cei mai mari vrășmași ai ei, aceștia dimpotrivă socotesc fără excepție toate neamurile drept trădătoare monarhiei și văd, numai în Ungaria și în poporul unguresc razimul adevărat și sincer al ei. Atâta lume nepreocupată sau chiar interesată de a vedea lucrurile bune, să le vadă totuși greșit, diametral opus realității pe când ungurii singuri să fie înzestrați cu dorul intenției reale? E evident o justificare ungurescă a cărei șiretenie e prea de tot deșteaptă decât să nu i se vază ața albă cu care-i cusută.

Dar ea aleargă și la infamii pentru a-și realiza scopul. Bănuiala iredentismului este aruncată mai ales asupra românilor. E un truc pe cât de detestabil pe atât de străveziu pentru a sămana bănuiala în sufletul dinastiei contra românilor. Oamenii politici unguri văd și presimt că interesele adevărate ale monarhiei fac interesele dinastiei să fie identice cu ale românilor. Ei prevăd că, târziu sau curând, românii și dinastia vor trebui să și dea mâna spre a se apăra de aceiș primedie, de unguri; și se tem mai cu seamă că dinastia va căuta să se razime în viitor pe noi, ca pe elementele cu adevărat credincioase ei. Atunci însă toată frumusețea stăpânirii ungurești se va isprăvi și ungurii vor fi reduși la rolul și la dreptul ce li se cuvine după însemnătatea și numărul lor, iar aspirațiile iredentiste ungurești nu se vor mai putea înfăptui niciodată.

Da, a-pirațiile iredentismului unguresc, repetăm această vorbă și o opunem minciunilor despre iredentismul românilor. Că-i acesta-i adevărul: pe când iredentismul românesc e o plămuire a creierului unguresc, iredentismul unguresc este real și nu se poate tăgădui. Românii nu s-au gândit și nu se gândesc la iredentism, deși ar fi avut destule motive de a se gândi la aceasta, deși chiar politica ungurescă a făcut, prin prigonirile ei, cele mai mari silințe ca să ne facă să urgisim viața în această țară și să ne gândim la altă patrie. Dacă în patruzeci de ani de seferință în temnița constituției ungurești, românii nu au pierdut credința cătră dinastie, dacă răsplata pe care ei au primit-o pentru sângele vărsat în, 48, cnuțul și temnițele ungurești nu i-au putut străina de dinastie, atunci credința lor a trecut prin o probă de foc cum niciodată nu s'a mai văzut poate în toată istoria universală.

Dar dovada cea mai bună pentru intențiile curate ale românilor, e însăși România a cărei politică externă a fost, de 30 și mai bine de ani, credincioasă monarhiei austro-ungare. Nici odată ea nu a căutat să treziască și să hrăniască sentimente iredentiste între românii din Ungaria. Cea mai bună dovadă, că dacă românii primesc drepturile ce li se cuvin, ei sânt mulțumiți, sânt românii Bucovinei deși nici situația lor politică nu e deplin mulțumitoare.

Nu, scoteala domnilor din Budapesta nu se potrivește cu realitatea. Pretutindeni în Viena ca și în străinătate, lumea e deplin lămurită asupra noastră și toate calomniile ungurești nu vor putea să întunece judecata ei limpede.

Cine nu știe însă care-i scopul ascuns al politicii ungurești? Ea merge cu hotărâre nestrămutată cătră scopul ei nemărturisit: independența deplină a Ungariei. Toată viața politică a Ungariei merge spre această țintă și ea nu-i în fond decât un joc cu

rolurile împărțite între opoziție și partidele guvernamentale. Și cât de mult ideea asta stăpânește chiar pe acei ce ne acuză de iredentism dovedește chiar articolul lui »B. H.« care se încheie astfel:

Am urmărit tactică proastă până acum: am cerut tot și ne-am mulțumit aproape cu nimica. Să facem invers: să vorbim cât mai puțin de lucrul de căpetenie, dar să ne gândim neconținut la el și să mergem pas cu pas înainte spre el.

Nu-i așa că-i un nou *lapsus*, domnule articolist, o scăpare de sinceritate? Lucrul de căpetenie la care vă gândiți neconținut dar de care nu vorbiți niciodată, *acesta-i iredentismul unguresc*, iar un lucru despre cari vorbiți neconținut, dar nu-l credeți nici d-voastră, nici altă lume, este iredentismul românesc, a cărui gogoriță e bună spre a da altă preocupare acelor cari ar trebui să se ocupe cu proiectele voastre nemărturisite!

Arestarea poetului Goğa.

O volnicie și o intrigă.

Din Budapesta primim prin telefon o știre care va stârni indignarea și revolta întregii lumi românești. Corespondentul nostru ne anunță, că azi la orele 2 după masă un agent secret al poliției s'a prezentat la d. Octavian Goğa pe când se afla la oțelul dela băile Lnkasbad în Buda unde a tras și i-a făcut cunoscut că este arestat. Imediat poetul a fost condus de poliție la penitenciar și depus în arest preventiv.

Poetul se pregătea să plece la München și se oprise pe câteva zile în Budapesta. Cauza sau mai bine zis pretextul acestui act de volnicie ar fi faptul că în contra ziarului »Țara Noastră«, încetat zilele trecute, al cărei proprietar a fost Goğa, ar fi trei procese în curs. Cum însă redactorul responsabil al ziarului a fost răposatul Dumitru Marcu, procesele l-ar fi privit pe el și arestarea lui Goğa se prezintă ca o volnicie fără păreche.

— Să știți, cucoane, că foarte fain și frumos cântă.

Intr-o posomorită zi de iarnă iar am mers la o înmormântare. Mortul era o babă de vre-o 90 ani. Poate și mai mult. În comuna aceea e obiceiul, că sicriul cu mortul îl așează lângă ferestre, pe niște lavițe mici, scunde, așa că și copiii pot să ajungă la el.

Cum am intrat în odaie și m'am așezat la locul meu, la capul mortului, m'a cuprins o frică, o groază. Tremuram ca scuturat de friguri.

Baba murise cu ochii deschiși, mari și sticloși; gura încă îi era deschisă; se vedea singurul dinte ce mai rămăsese acolo; fața l-a fost zbârcită, neagră ca pământul...

Mă căzneau să-mi fac zid de apărare, cu năframa legată de cruce, ca să nu văd capul babei. Taica moșu a observat aceasta și îmi tot făcea semne cu ochii, ceea ce și mai mult m'a zăpăcit.

După înmormântare, taica-moșu m'a muștrat și m'a spus, că în loc de »Doamne miluește ne« am cântat »Amin«.

Noaptea aceea am avut vise foarte urite; mereu am văzut capul babei. Dar acest cap nici ziua nu m'a lăsat în pace; îl vedeam în toată clipa,

mă urmărea în tot locul, parecă ar fi fost un duh necurat.

Îmi era groază când venia noaptea și trebuia să mă culc.

În noaptea următoare am sărit din pat și am început să fug prin odaie.

Maica s'a spăriat mult și și-a făcut de mai multe ori semnul crucii. Eu am rostit o rugăciune și m'am culcat din nou, acum pe canapea, ca să fiu mai aproape de patul maicei.

Dar abla am adormit și capul babei din nou a apărut! Am sărit peste masa de lângă canapea.

Maica nu știa ce să facă. Ciaslovul era în odala lui taica-moșu și astfel la dorința ei am citit două pagini din catechism.

Ne am culcat din nou, lăsând lampa să ardă. Până la ziua nu am mai sărit peste masă. Capul babei însă iar a apărut.

Cum s'a sculat taica-moșu, maica îndată l-a spus cele petrecute în noaptea aceea.

— Să citești din ciaslov o rugăciune, popo. Taica-moșu și-a luat patrafrul, a pus crucea și ciaslovul pe masă, eu am îngenunchiat înaintea lui și a citit rugăciunea.

Dar în noaptea următoare iar am sărit peste

masă și am voit să fug din odaie. Se înțelege, tot din cauza capulul babei acelea.

Fiind zi Sâmbătă, am mers la biserică, la vecherile. După ce taica-moșu a sfârșit slujba, am îngenunchiat înaintea altarului și el a citit altă rugăciune.

Aceasta s'a repetat apoi în toate zilele următoare, la biserică sau acasă, căci capul babei apărea în toată noaptea, iar eu, de frică, totdeauna săream peste masă, fugiam prin odaie...

Mi-a fost groază să mai merg la înmormântări. Și nici nu am mai mers, căci în urma unui consiliu familiar, la care a luat parte taica-moșu, maica și mama, taica-moșu m'a oprit de a mai lua parte la înmormântări.

Bucuria mea nu a avut margine.

Acuma, după atâția ani, când întâlnesc pe stradă vre-o înmormântare, uneori pare că văd capul babei aceleia, cu ochii deschiși și așa de sticloși, cu gura tot deschisă, lăsând să i se vadă singurul dinte, și cu fața zbârcită, neagră ca pământul...

Institut de spălat și curățire a lui

NAGY KÁROLY

în Cluj-Kolozsvár, Malom utca 4.

Primește pentru spălat și curățit tot felul de albituri bărbătești și femeiești, dantele, perdele etc. Se fac albe ca zăpada și lucii ca oglinda. Comandele din provincă se execută prompt, și cu deosebită îngrijire la pachetare, se spedează franco. Se asigură manipulare conștiincioasă, executare grabnică și punctuală.

Imediat după arestare ar fi intervenit deputatul I. Ciocan cerând procurorului și prefectului poliției liberarea poetului, iar în caz contrar transportarea lui la Sibiu sau Cluj. Până acuma însă nu s'a primit nici un rezultat. Este temere că poetul va fi ținut în prevenție până la judecarea proceselor și va trebui să facă osânde ce se vor aduce.

Se crede că arestarea a fost pusă la cale prin intriga unor români »moderați« cari au fost atacați în »Țara Noastră«, căci guvernul nu a putut avea știre despre domiciliul poetului și intenția lui de a pleca în străinătate decât dela români. Ar fi deci un act de cea mai murdară și meschină răzbunare a companiei Șeghescu-Burdea. Dacă însă ei cred că pot triumfa se înșală, căci prin mârșăvia lor ei își atrag și mai mult disprețul, scârba și indignarea lumii românești întregi.

Opera e vreanică de autorul ei!

Noua manifestație contra „Adevărului“

Studentii au făcut ieri seară, o nouă manifestație ostilă contra »Adevărului«.

Studentii s'au întrunit la un local de consumație din bulevardul Academiei, unde au hotărât manifestația.

De acolo, la primul chioșc de ziare ce au întâlnit, au confiscat toate numerile din »Adevărul« apoi au pornit spre redacția aceluia ziar.

Când au ajuns în fața localului, studenții au început să strige »Jos »Adevărul«! Jos sindicaliștii!»

La un moment dat o piatră este asvârlită din grupul manifestaților.

— Cine a aruncat? Acela nu e este student! Strigă un comisar de poliție.

— Nu, nu este student! răspunseră manifestații. Este un sindicalist care vrea să ne compromită manifestația noastră!

În acest timp la geamul de sus al »Adevărului« apărură cineva cu un furtun de pompă de incendiu și începu să asvârle în manifestații.

Aceștia drept răspuns se înarmară cu bolovani și începură să asvârle în geamurile »Adevărului« care fură făcute țandări.

Cei dela »Adevărul« răspunseră aruncându-i cu regleți, niște bucăți de fier ce se întrebunțeau la tipografie.

Această luptă cu proiectile dură câteva minute, apoi studenții se retraseră spunând că merg la poliție să arate că nu dâșii au fost provocatorii.

În același timp sosi un pluton de gardiști.

Studentii lăsară însă la fața locului câte o echipă, care să împedecă vânzarea »Adevărului«.

În ultimul moment s'a reușit să se dea drumul vânzătorilor cu »Adevărul«.

Studentii însă au pornit din chioșc în chioșc, confiscând toate numerile din »Adevărul« și arzându-le.

În piața teatrului s'a făcut un mare »autografie« după care au plecat spre Episcopie pentru a continua aceiași operație.

Toți cei cari au fost de față și au văzut cine au fost provocatorii, au dat declarații dlui Emil Petrescu.

Sânt între aceștia un d. căpitan de stat major, un locotenent, subcomisarul Mateescu, Alimănescu și Periețeanu, un ofițer de sergenți, care a fost chiar lovit de o piatră aruncată din atelierul »Adevărului«, și numeroși studenți.

D. comisar Teodoru a găsit pe strada Sărindar bucăți de plumb aruncate din tipografia »Adevărului« în tineretul universitar care huiduia desaproband linia de conduită a acestui ziar.

„Să colonizăm — jidanii“.

Din pragul Anului-Nou gregorian, ziarul bōrzianerilor jidani, »Pesti-Hirlap«, aruncă în perspectiva viitorului Ungariei o lozincă simptomatică și nu se poate mai caracteristică pentru obrăznicia răsfățată a jidanilor, cari încep cu încetul să și asume prerogative de stăpânitori în țara acasta căzută pe mâinile lor.

Sburând neopărați în largul patriei ungurești, ei acaparează rând pe rând toate favorurile ce se creiază în marginile bugetului și e foarte explicabil, că cedând instinctelor lor hrăpărețe, vor să dea »cuma năvală și asupra »fondurilor de colonizări«. Nu există azi o idee, oricât de absurdă din punctul de vedere al intereselor superioare ungurești, care lansează de jidani să nu fie îmbrățișată c'o oarbă inconștientă de către cercurile ocârmuitoare, mai ales când ea e înzorzonată cu artificiile »primejdiei valache«, cea atât de temută. »Pesti-Hirlap« a îndrăznit deci, cu'n cinizm propriu rasei ovrești, să încolțească și fondurile de colonizări și în acest scop acest ziar și-a pus în activitate pe unul din condeiele sale cele mai la înălțimea moravului publicistic evreesc, pe anonimul »Rigagne«. Și iată cum se achită iste ul »Rigagne«, supt titlul de sus; de sarcina ce a primit:

»Dacă nu mi-se va sparge capul nici pentru ideea aceasta a mea, atunci va putea să iscălească chiar și cel mai mare dușman al nostru faptul că nicăirea în lume nu e atât de liber gândul, ca aici la noi.

»Da, să colonizăm jidani. Nu din Rusia în Argentina, și nu din România în Canada, ci din ținuturi curat românești în Ardeal și în alte comitate, unde valachii locuiesc în mase.

»În Ardeal și pretutindenea aiurea, unde valachii locuiesc în mase, observatorul atent a putut să constate, deja din vremuri vechi, cu deosebire două simptome. Întâiul, că moștile ungurești icuite între pământurile valachilor ajung încetul cu încetul pe mâinile valachilor; al doilea că colonizările noastre principale — doar cu excepția numai a celor din comitatul Hunedoarei, dela Deva — n'au reușit. Că proprietatea ungurească pentruce ajunge pe mâinile valachilor: aceasta are cauze de multe feluri. Una e îngreunată de datorii, ajunge la mezat, și o cumpără valachul. Albina ori avocatul Traian Titus e cumpărătorul, e tot una. Pentru noi e pierdută. Alta poate e liberă de datorii, dar proprietarului i-se urește de miile de neplăceri, împreunate cu gospodăria între valachi. O scoate deci la vânzare și de multeori o vinde cu pagubă numai ca să scape de ea. Firește și pe asta o cumpără un valach. Și pe locul unde odinioară făcea gospodărie vre un credincios al bunului Mihai Apafy,

ori al Bethleheneștilor și Bathoryeștilor, azi ară pământul »popa« Albescu, — în clipă de clipă.

»Un al treilea ungur dorește să se stabilească la oraș și din arest motiv își vinde moșia; fata unui al patrulea se îndrăgostește vre un năr valah și moșia ajunge ca zestre pe mâna urmașului direct al lui Numa Pompilius.

Așa »ne stângem, pierim«. Și moșia care a fost mai până eri ungurească, azi e în mâna »Astrei«; unde ieri priviau de pe păreți înălțimea domnului Kossuth și viteazul Damjanich, mâine lăncu și Axente întâmpină pe cei ce intră pe năneri poarta cu grilaj era văpsită cu »Calambur« (Calambur numele unui cântec popular unguresc. N. T.), azi ficiorul, cu opinci și serpoare, așteaptă în pragul porții vopsate roș galben-violetă cea cu cătrînță.

Sânt triste stările acestea și ar trebui să se gândească perăm, văzând cum se îngrășă, crește și se întărește cel mai mare dușman intern al nostru, lahalul. Dar nu e dracul chiar atât de negru și trebuie să ne temem că valahii ar putea să se întărească prea mult. Căci ce câștigă la bătaie vamașă, pierd ei la trecerea vadului (proverbul unguresc). Cât pământ trece pe mâinile valachilor aproape tot atât de mult ajunge în schimbul mâinilor jidanilor, ceace »din punct de vedere financiar unguresc egalează contul, deși cu oarecât minus, cu desăvârșire.

Intr'adevăr? — se vor întreba poate societățile creștini.

»Da, și iarăș da!

»Căci jidanul — locuiescă chiar cincizeci și șase de ani, între valachi — va rămâne totdeauna ungur credincios. În casa lui își găsește adăpostul vorba ungurească, cartea ungurească, ziarul unguresc; copiii și îi trimite la școală la oraș, în părțare de mile întregi, dar nu și-i lasă pe mâna dascălului valach nici pentru lumea asta întreagă și sânt comune, unde casa jidanului e singura în care — cu pronunție greșită poate, dar tot cu ardore și iubire — copilul învață pe rostul, că: »Hazádnak rendületlenül!...

»Jidanul nu se face valach nici odată; slujba pretutindeni interesele ungurești și nici chiar aceluia care nu intră în slujba intereselor valache, unde trebuie să iește numai de pe urma valachilor. Ca să amintim numai un singur caz: în circumscripțiile electorale valache câtă presiune nu exercită »domnii popák« (preoții români) și tovașii lor, ca voteze cu candidații, cari poartă nume sonore. Menenius Agripa ori Fabius Cunctator, dar pe care cu excepția a vre-o doi-trei nemernici, încă nu a fost caz, ca alegător jidan să voteze cu candidații naționaliști. Pot să facă măturie pentru acei domni deputați, cari au avut de potolici câte un Mucius Scaevola ori Gajus Tiberius Octavianus, de aceștia. Și — ca să mai amintesc oarecât — câți acționari jidani au băncile românești? Nici unul singur. Încă nu s'a găsit în toată țara jidan-ungur, cari și ar fi dat concursul la înființarea vre-unei bănci valache.

Și precum nici jidanii, tot așa nici proprietarii lor nu sânt tributari intereselor românești. Căci »rere, sânt, și încă mulți unguri, care trăind între valahi, se fac membrii ai Astrei, iar dăruind ceri lămuriri, în mod confidențial și cu oarecare resemnare ei își și destăinuiesc motivul. Și spune ori ungurește, că uneori e bine să i se opăie și dracului (proverb unguresc), ori ne înțește, că »mit den Wölfen muss man fressen«. Membru jidan însă Astra n'are nici unul, iar la prejurarea aceasta spune mult, foarte mult.

»Decl să colonizăm jidani printre valachi, ca să dan sentimente bune ungurești, jidani cari vorbesc ungurește și încă mulți, — câți numai se pot — și peste cincizeci de ani s'a isprăvit cu »ponderanța economică și puterea valachilor. Și stânga lumina, că faci cheltuială! (Red.)

»Să ne închipuim numai, ce ar fi azi Ardealul dacă înainte de asta cu 40 de ani s'ar fi colonizat vre o 50 de mii de jidani prin comitatele lui icuite de români? N'ar fi apăsată greutatea a 100 de bănci valache pe cei vre-o 2 milioane și jumătate de oameni, și poate nici chiar Albina nu s'

Noutăți la modă de gulere și manșete de calitate excelentă

se capătă la WEISMAYR FERENCZ Timișoara, numai în cetate, strada Hunyadi.

fi născut niciodată; cele zece, douăzeci până în treizeci de mii de pogoane de pământ bun ungurească, cari au căzut pe mâinile valahilor, acum prin mijlocirea jidanilor ar fi iarăși moșii ungarilor, și știe Dumnezeu, în locul celor funcționari cinstiți unguri, — pe cari îi scoate din situație, din șesă în șesă ani, cu o consecvență neîndurată, valahul — nu s'ar mai alege »rumunilor« de sentimente dușmănoase, de către poroșele ce fac ochi dulci peste granițele ale lui Attilius Regulus.

Publicistul »Rigagne« mai spune apoi că ungarilor nu cunosc antisemitismul, românii însă sânt cei mai neîmpăcați antisemiți în lumea întreagă. »Cunoscând însă bine cari sânt cauzele acestui antisemitism, eu cred că împrejurarea aceasta le servă spre o foarte mare glorie jidanilor« — zice vajnicul pogorător al lui Sem. Și mai zice, că românii pot să ție piept cu ungarilor, cu sașii, ba chiar și cu armenii, cu jidovii însă nu-i iartă îngerii. Ungurul se incuscrește cu românii, jidanul nu. Ungurul dacă-i mâniaș pe preotul său, merge la biserica românească. Jidanul nu. Ungurii deci se romanizează, — jidanii însă nu. »N'a existat încă mamă pământescă care să fi născut un astfel de jidan-ungur, care să fi primit botezul dela popă românească și, ce privește slujitul, nu că el să fie sluga românului, ci dimpotrivă, românul i-se bagă slugă și la el adeseori e silit să vorbească ungurește«. Strașnic jidan-publicistul, și mai strășnică însă concluzia :

»Să colonizăm deci jidani mulți, câți numai se poate. Ca să întrebuițez o comparație dramatică, dar potrivită: »jidanelor i ar reveni printre valachii rolul, pe care-l are ariciul între șerpi«.

Rândurile acestea, ce păcat că nu se pot citi în fiecare casă românească, ca să se vadă cât venim ne peartă acești afurisiți ai neamului omenesc și ca să se resimtă efectul lor, colo departe printre munți și pretutindeni prin satele noastre de prin văi. Ar blâsâma cei de o lege cu el pe strășnicul publicist Rigagne. În opinia publică ungurească ele își vor face însă calea neîmpedicate și cine știe dacă nu vor trezi chiar luarea aminte a celor din fruntea ministerului de agricultură. Fonduri de colonizări sânt berechet și de ce nu s'ar da ascultare acestor tânguiri inspirate de un atât de impresionant patriotism...

Acalmie.

— Situația politică. —

Ziua de anul nou a adus iarăși o pauză de liniște în frământările negocierilor dintre Lukács și partidele coalitate. Astăzi, membrii guvernului demisionat și șefii partidelor coalitate au ținut o scurtă consfătuire comună, luând în discuție situația politică. Consfătuirea se va urma și mâine Duminică, în palatul ministerului de finanțe. Vor lua parte la confetați miniștrii Wekerle, Kossuth, Andrassy, Zichy Aladár, șeful partidului popular, și însuși Lukács.

Consfătuirea aceasta e așteptată cu mare nerăbdare și neliniște. Se pare că Duminică va face Lukács cea din urmă încercare de-a rezolvi criza pe cale constituțională. Dacă nu va reuși nici încercarea aceasta, — va urma un guvern extraparlamentar

supt președinția lui Khuen-Hédervary și alegeri noi.

Ce vrea Lukács?

Un membru al actualului guvern demisionat a făcut astăzi următoarele declarații cu privire la noile negocieri ale lui Lukács:

»Dacă nereușita negocierilor cu Justh, Lukács încearcă să îplinească a doua parte a misiunii sale: a alcătui un guvern sau a promova (cu excluderea sa proprie) alcătuirea unui guvern, care să fie sprijinit de partidele coalitate și să obțină dela parlament votarea indemnitațiilor. Acest guvern ar fi un guvern de tranziție și ar avea misiunea de-a conduce afacerile țării până ce criza se va putea rezolvi în mod definitiv«.

Discursul lui Kossuth.

Budapesta, 1 Ianuarie. (Dela corespondentul nostru). Ziua de astăzi a mulțumit speranțele celor cari dela discursul dlui Kossuth așteptau o lămurire a situației politice numai lui Kossuth și lui Zichy li s'a făcut odoarea de-a fi felicitati cu prilejul anului nou. Oratorul partidului kossuthist Fejyvesi Soma a adus laude mari patriotismului lui Kossuth, care în răspunsul său a spus că dacă n'au putut să realizeze programul partidului fiind la guvern, vor încerca s'o facă în opoziție. Dela introducerea votului universal, zice Kossuth, nu se așteaptă la mult bine pentru națiune, fiindcă acest vot universal, egal și secret va slăbi națiunea și inteligența maghiară, care a fost întotdeauna o caldă apărătoare a naționalităților (?)

Kossuth a încheiat apelând la membrii partidului să rămână uniți în vremile aceste grele.

Convocarea camerei.

(Dela corespondentul nostru). Partidul lui Justh e hotărât să urmeze lupta cu cea mai mare îndârjire. Sânt informat că justhiștii au hotărât să convoace camera deputaților în cursul săptămânii viitoare și să între în discuția proiectului de adresă către Maj. Sa, în care se va cere rezolvirea constituțională a crizei.

Justhiștii afirmă că discuția va fi foarte vehementă. Se așteaptă chiar că îndată după ședința întâi camera va fi ajurnată, iar peste câteva zile Lukács va alcătui un cabinet compus din vre-o 4 miniștri, pentru a dizolva parlamentul și a publica alegeri noi.

Presă vieneză asupra situației.

Ziarele vieneze se ocupă în amănunte cu urmările audiențelor de alaltieri și ajung la concluzii divergente. Presa creștin-socială e însă de acord că situației insuștenabile din Ungaria numai reforma electorală democratică îi va putea pune capăt.

Părerile ziarului »Reichspost« le publicăm mai jos.

»Vaterland« scrie următoarele: Ar fi o greșală să credem că cu ziua de ieri misiunea lui Lukács ar fi naufragiat. Nici vorba de așa ceva. S'a vădit numai că toate drumurile alese de Lukács sânt închise, iar de acuma acțiunea de aplanare intră de sine în stadiul al doilea. Acest al doilea stadiu e disolvarea camerei.

»Neues Wiener Tagblatt« scrie: Lukács rămâne deocamdată, pentru toate eventualitățile, în planul întâi al terenului de acțiune. Chiar dacă

l-se va zădărnici și încercarea de a doua și cea de a treia, el nu va înceta nici atunci de a fi ministru președinte designat, deoarece în cazul acesta va ordona noi alegeri și se va năzui să-și câștige în chipul acesta o majoritate.

»Fremdenblatt« scrie: Lukács încă mai are sorți de reușită. Acuma va intra din nou în tratări, pe lângă alte supoziții, cu partidele coalitate. Programul său e cunoscut: rezolvirea reformei electorale și o politică economică de stil mare. Pentru acest program va căuta el o majoritate. Lukács va invita acuma partidele coalitioniste să formeze cu toate împreună un adevărat partid guvernamental, ca în chipul acesta să fică cu puțință un stadiu de tranziție, în scopul regenerării politice a Ungariei, — în scopul legiuirii reformei electorale.

Coroana și poporul.

Supt acest titlu »Reichspost« organul partidului creștin-social din Viena, care în vremuri hotăritoare exprimă cele mai sincere credințe din jurul tronului, arată în numărul său dela 31 Dec. că politicianismul clicei șoviniste s'a spart de mal.

»Dacă Justh și partidul său, zice »Rp.« nu voiesc să cedeze monarhului, evoluția în Ungaria se va face și fără ei și chiar împotriva lor. Ministrul-președinte Lukács, însărcinat cu formarea cabinetului a declarat unei deputațiuni de funcționari, că o nouă eră politică trebuie să ia locul celei vechi și cuvîntul de ordine este: Domnitor și popor la muncă pentru binele țării.

Misiunea lui Lukács — zice mai departe organul creștinilor-social — nu poate prospera decît pe un teren desemnat anume de dînsul. Aceasta misiune cuprinde crearea reformei dreptului electoral egal și secret sau prin parlamentul actual, sau cu ajutorul unui astfel de parlament, care se declară gata de a înființa o reformă electorală cinstită.

Dacă d. Lukács a conferit pînă acum cu partidul lui Justh, aceasta n'a făcut-o cu intenția de a schimba chestiile militare cu cele economice, ci pentru că credea, că acest partid ar fi hotărât să introducă reforma electorală bazată pe dreptul de vot egal și secret.

Cooperarea aceasta nu constituie pentru coroană nici un angajament, de a ceda în ce privește banca autonomă.

Aceasta nici n'ar fi cu puțință, pentru că conform § 63 art. XII din 1867, valuta și rata de amortizare a băncii trebuie să fie egală în amîndouă părțile monarhiei. Chestia băncii nu este deci numai ungară, ci e și austriacă în același timp, pentru că agio valutei ungare influențează și industria ungară și pe cea austriacă.

Iată de ce chestiunea aceasta nu poate fi rezolvită decît prin un comun acord al parlamentelor ungar și austriac.

Chestia băncii este întocmai ca și concesiile militare nu numai ungară, ci e și austriacă. De aceea ea nu poate fi jucăria farsorilor politici.

Deoarece singura bază a misiunii lui Lukács este crearea unei reforme electorale cinstite, cooperarea celor două partide nu poate fi privită decît din acest punct de vedere.

O reînnoire a kossuthismului, care a cauzat țării atîta pagubă nu poate fi intenționată prin aceasta cooperare. Și dacă cooperatorii nutresc gînduri ascunse de a da mîna cu Tisza și a înjgheba un guvern ostil unei reforme electorale cinstite, atunci ei și-au făcut socoteala fără Coroană. Coroana este hotărîtă de a da puterea numai la astfel de oameni, cari nutresc într'adevăr gînduri cinstite pentru crearea unei reforme electorale bazate pe dreptul de vot egal și secret.

Domnitor și popor împreună, aceasta e soluția.

Dacă d. Lukács dispune în parlament de o majoritate, care ar fi dispusă să creieze aceasta reformă, atunci acestui parlament i-s'ar oferi posibilitatea, de a-și restabili înaintea oricărui cetățean cinstit al Ungariei renumele său bun, după stările triste de pînă acum.

Dacă însă nu s'ar putea cîștiga o majoritate favorabilă reformei electorale cinstite — încheie »Reichspost« — atunci nu această reformă va suferi naufragiu, ci parlamentul însuși se va răsturna.

Corsete moderne și specialități
gata și după măsură, confecțiunea cea
— — — mai bună la — — —

PILCZ IRMA,
fabricantă de corsete,
Arad, str. Deák-Ferencz nr. 2.

Damele cari locuiesc în provincie să
ceară îndrumări pentru luarea mă-
— — — surii. — — —

Din străinătate.

Creta și Grecia. Se pare că situația politică din Orient se va complica din nou și Turcia va readuce pe tapet chestia insulei Cretei. Luni înțregi amenințase izbucnirea unui război între Turcia și Grecia, fiindcă grecii, nu vor să se supună hotărârii marilor puteri, cari proclamaseră neutralitatea Cretei sub protectorat turcesc și administrație grecească. În urma atitudinii energice a marilor puteri Grecia a fost nevoită să cedeze. Acum, însă, din nou amenință primejdia unui conflict grav.

Reprezentanții noului guvern din Creta au jurat credință regelui Greciei și au hotărât să publice alegerile pentru Cameră pe ziua de 20 Martie, ca noii deputați să hotărască definitiv în chestia aceasta.

Telegramele primite mai în urmă nu confirmă încă pe deplin știrea aceasta senzațională. E, însă, mai presus de orice îndoială că Turcia nu va suferi știrbirea aceasta a drepturilor ei de suveranitate, ci va cere restabilirea status-ului quo ante.

Campania electorală din Anglia. În cursul se va hotărî și soarta guvernului Asquith. După ce Camera lorzilor a respins proiectul de budget al ministrului de finanțe G. Lloyd, care voia să introducă o mulțime de reforme radicale, guvernul a fost nevoit să disolve parlamentul și să publice alegerile noi, cari vor avea loc pe la mijlocul lui Ianuarie.

Guvernul liberal de supt președinția lui Asquith n'are să lupte de data aceasta numai împotriva conservatorilor, ci și împotriva unei fracțiuni a partidului liberal, a așa numiților unioniști. Guvernul lui Asquith a luat, anume, în programul său și vechiul proiect de lege al lui Gladstone despre autonomia Irlandei (home-rule), care e combătut de unioniști.

Opoziția conservatoare în același timp în care acuză guvernul liberal că urmărește tendințe socialiste radicale, îl învinuiește pe ministrul de finanțe Lloyd că face politică confesională împotriva evreilor!

Și ceea ce nu s'a întâmplat din timpuri imemorabile, atât candidatul liberal, cât și candidatul conservator din cartierul evreu (Ghetto) al Londrei au reclamat sprijinul unui fruntaș al partidului lor. În numele liberalilor a solicitat voturile alegătorilor evrei însuși ministrul Samuel Herbert, de origină și el evreu, în numele conservatorilor lordul Rothschild, arhilionarul vestit și unul dintre șefii opoziției conservatoare din camera lorzilor.

Zilele viitoare vor dovedi cuvântul căruia a fost mai ascultat: a celor cari promite o reformă a impozitelor în favorul claselor de jos, sau a celor, cari luptă pentru a apăra privilegiile nejustificate ale vremilor trecute.

Conflict între presă și președintele Sobraniei din Bulgaria. Din Sofia ni-se telegrafiază, că între raportorii parlamentari ai ziarelor bugare și președintele sobraniei (adunarea deputaților) a izbucnit un conflict grav.

Președintele a interzis reprezentanților presei să mai intre în bufet sau în culoarele camerei. Sindicatul raportorilor parlamentari, văzând în această măsură o disconsiderare nejustificată a presei bulgare, a hotărât să nu mai publice nici un raport despre adunările sobraniei până nu se va revoca dispoziția președintelui. De două zile, ziarele, într'adevăr, nici n'au publicat rapoarte din parlament.

În Sobranie, mai mulți deputați au adresat interpeleții la adresa președintelui și a guvernului. Răspunsul președintelui și al ministrului Takew care a luat apărarea președintelui, au fost primite cu proteste furtunoase. În cele din urmă, majoritatea a hotărât trecerea la ordinea zilei.

După vacanțele Crăciunului, chestia conflictului se va aduce din nou în discuție și sânt temeri, că dacă guvernul nu va reuși să găsească o soluție mulțămitoare pentru amândouă părțile, conflictul acesta neînsemnat va putea provoca o criză ministerială.

Cruce lui Russu-Șirianu.

Azi am primit sumele următoare:	
P. C. Sa Roman R. Ciorogar, Arad	10—
Total	10—
Sumele de până aci	52—
Laolaltă	62—

Răscumpărarea felicitărilor de anul nou.

Și-a mai răscumpărat felicitările de anul nou, pe seama fondului de zidire al școlii de fete P. C. Sa Roman R. Ciorogar, Arad 10 cor.

Ni-se scrie:

Vă rog să binevoiți a publica în prețiosul d-v. jurnal, cumcă: D. Dr. Teodor *Mihali*, deputat dietal împreună cu stimata d-sale soție și au răscumpărat felicitările de anul nou pentru 1910 donând la școala confesională gr.-cat. română din Deș, suma de 1000 cor., pentru studenții săraci români dela gimnaziul din Deș 100 cor., iar pentru pomul de Crăciun ce se va face în scopul ajutorării copiilor săraci din Deș suma de 20 cor.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 1 Ianuarie n. 1910.

— **Pentru copiii săraci.** Din cauza sinodului parohial ce se ține, astăzi după ieșirea din biserică, distribuirea hainelor copiilor săraci, dela școlile primare din localitate, va avea loc Miercuri dimineața la orele 11 a. m. în școala din curtea bisericii.

— **Corul Asociațiunii,** va cânta azi la sf. liturghie în catedrală.

— **D. Nicolae Pop,** director de finanțe în Oradea-mare, a fost înaintat zilele trecute la rangul de consilier ministerial.

— **Promovare.** Ni-se anunță: În 24 Dec. a fost promovat la universitatea din Budapesta d. Corneliu *Circa*, de doctor în științele juridice. Felicitări!

— **Ex-lexul și subvențiile.** Revista *»Néptanítók lapja«*, cunoscută pentru ideile șonice ce le propagă, anunță în numărul său dela 31 Decembrie că e nevoită să-și suspende apariția, fiindcă din cauza *ex-lexului* ministrul Apponyi nu mai poate să-i plătească cheltuielile de tipar... Iar abonații n'a prea avut...

Care va fi oare a doua revistă? >

— **Prelegeri populare în Bior.** Din Oradea-Mare ni-se comunică vestea îmbucurătoare, că despărțământul Orade, al *»Astrei«* a hotărât ținerea unei de prelegeri populare în comunele mai mari din Bihor. Duminecă, la 9 Ianuarie n. se va ține prima conferință în Aușeu.

În aceeași zi se va sfinți noua școală gr.-cat. din Aușeu. Sfințirea se va face prin canonicul Florian-Stan.

Din Oradea-Marc va merge multă lume românească la această serbare.

— **Corfescu în Bucovina.** Cunoscutul cântăreț Nicu Corfescu va face un turneu artistic, scrie *»Patria«*, prin Bucovina însoțit de dna Maria Corfescu, soprana lirică. Cel dintâiu concert se va da la Suceava. Duminecă în 3 Ianuarie st. n. în sala Dom Polski. Acompaniamentul la pian va fi ținut de domnișoara Otilia de Payersfeld absolventă a conservatorului de piano din București.

— **Daruri de Crăciun pentru copil săraci.** Elevii săraci dela școala elementară gr. or. din Lugoj au avut azi o zi de bucurie și mângâiere. Sânt câțiva ani de când dna Hermina Maniu face bucurie băieților și fetițelor sărace dela aceasta școală. Ca și mai înainte așa și acum s'au împărțit între elevi și eleve haine, cămeși, și ghete. În total s'au făcut părtași de aceste cadouri 60 de elevi și eleve. Înainte de distribuirea lucrurilor învățătorul G. Joandrea a ținut o frumoasă alocuțiune îndemnând tinerimea să cerceteze școala regulat, să se poarte bine, să meargă regulat la biserică și să fie buni și cuminiți.

În urmă mulțămeste doamnei Maniu în numele învățătorilor și al elevilor și îi urează zile îndelungate pantru a putea și pentru viitor alina durerile celor lipsiți. Distribuția premiilor s'a făcut de către domnișoara S. Vița învățătoare ajutată de dragălașa elevă de cl. II. Valerica Brăniște. Bucuria copiilor era de nedescris. După distribuire la cuvântul episcopului prim d. V. Durin și mulțămeste în numele episcopiei dnei Maniu făcând o asemănare între timpurile de acum și cele de înainte de asta cu 50 de ani, când copiii săraci din Lugoj au mai avut un astfel de binefăcător în persoana răposatului C. Udrea. De atunci și până astăzi nu s'a mai aflat minune care să îngrijească de cei săraci până când Dumnezeu a trimis dna Hermina Maniu, care intradepășind să poarte numi *»Mama celor săraci«*. Primul episcop mulțămeste apoi d-soarei Vița pentru ajutorul d-nei Maniu la pregătirea lucrurilor și în același timp adresează cuvinte de laudă d-nei Cornelia Brediceanu și d-nei Aurelia Petroviciu cari au dat ajutorul lor moral acestei înălțătoare festivități.

— **Soc. scriitorilor români în Bucovina.** Citim în *»Patria«*: *»Putem comunica publicului nostru o veste îmbucurătoare: Societatea scriitorilor români din București, în fruntea căreia stă simpaticul și mult talentatul scriitor M. S. doveanu, va aranja în luna lui Ianuarie o serie de șezători literare în diferite centre ale Bucovinei. Și anume: Sâmbătă în 15 Ianuarie în Suceava, Duminică în 16 în Câmpulung, Luni în 17 în Cernăuț și Marți în 18 în Rădăuți. Aceste șezători se aranjează în amintirea lui Creangă.*

— **Cunune eterne.** Dl Vasile Ciorogar cormersant Pectica, a trimis Reuniunii Femeilor din Arad 10 cor., — drept răscumpărare a cununii pe mormântul regretatei sale mătușe Maria Ciorogariu născ. Bontilovici.

— **Legăturile dintre Basarabia și Moldova.** Cancelaria marelui Basarabiei s'a îndreptat diferitelor instituții din Iași pentru a avea portretele diferiților boieri moldoveni cari pe vremuri au fost mareașii Basarabiei. Aceste portrete vor figura în localul clubului boierimii din Basarabia a cărei inaugurare va avea loc zilele acestea.

— **Duce — hoț.** Din Paris ni-se telegrafiază știrea senzațională că poliția franceză l-a arestat pe ducele rusesc Alexandru Ivanovici, pentru că încercat să fure dela un bijutar o bijuterie în valoare de 1500 de franci. La duce s'au găsit câteva mii de franci în bancnote belgiane și franceze. Ducele se apăra spunând că suferă de copleșimanie. Poliția presupune însă, că e șeful unei bande internaționale de hoți.

— **Teatrul german în Oedenburg interzis.** Oedenburg (Sopron), este încă unul din marile orașe ale Ungariei cu populație covârșitoare germană unde însă afară de teatrul german mic nu servește interesele culturale ale locuitorilor. În schimb, toate școlile, autoritățile, presă etc. formează marea aparat de maghiarizare care statul *»cel mai egalitar cu naționalitățile«* caută să răpească limba și naționalitatea cetățenilor. În astfel de împrejurări, teatrul german era de mult un spin în inima ungarilor și consiliul comunal a hotărât anul acesta să nu mai permită ca în teatrul municipal să se joace neînțelepte. Ziarul *»Neue Freie Presse«* înregistrează hotărârea asta în cuvinte puține, adăugând în mod laconic că ea *»a produs indignare între cetățenii germani«*. Dacă germanii vre-unui sat neînsemnat din Austria ar fi îndurat o lovitură mult puțin importantă, *»N. Fr. Pr.«* ar fi făcut un război care ar fi putut răsturna un guvern. Dar aici nu-i vorba decât de maghiarizarea definitivă a unui mare oraș german aproape de hotarele Austriei și când e vorba de asta fondurile secrete ungurești ar putea da explicații prețioase.

— **Baron decăzut.** Din Pittsburg (America) se telegrafiază că tribunalul de acolo a condamnat pe un cetățean ungar, baronul Albin Kövessy, la exilat în Atlanta, fiindcă a furat dintr'un oficiu poștal o scrisoare recomandată adresată altuia. În cursul procesului s'a constatat că unul dintre frații lui Kövessy a fost atașat pe lângă legațiunea austro-ungară din Washington, iar acum e transferat la legațiunea din Paris.

— **Post de învățător vacant.** Cu termenul de 10 Ianuarie n. este scris concurs pentru postul de cantor-învățător la școala gr. cat. din Făgăraș. Salar 1100 cor, cuincuenale, cuartir, kmn etc. Preferiți vor fi cântăreții și cei-ce ar putea forma cor. Rugărilor se trimit la oficiul vicarial din Făgăraș.

— **Necrolog.** Primim următorul anunț funebrel: Pătrunși de cea mai adâncă simțită durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, cunoscuților și prietenilor, că iubita noastră soră și mătușă văd. *Emilia Giughici* născută *Crăciunescu*, în urma unui morb greu, suportat cu rezistență creștinească, în anul 70 al etății și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului la 17/30 Decembrie a. c. în Lipova.

Rămășițele pământești ale defunctei se vor depune spre vecinică odihnă în 1 Ianuarie n. (19 Decembrie v.) d. a la 2 ore în mormântul din țarină. Lipova. în 18/31 Decembrie 1909. Dormi în pace suflet blând și nobil! Alexandru Crăciunescu, priot gr. cat. ca frate. Văd Ana Fizeșan născută Crăciunescu, ca soră. Dr. Alexandru Crăciunescu, Dr. Corneliu Crăciunescu, Dr. Aureliu Crăciunescu, ca nepoți. Livia Crăciunescu n. Lemányi ca nepoată.

— **Căpitan defraudant.** Din Szabadka ni-se telegrafiază că Slez-ák Vilmos, căpitan în regimentul 86, a dispărut de acolo de câteva zile. Eri s'a prezentat comendurii militare din Budapesta, făcând declarația că a luat din banii regimentului suma de 5000 de cor. și a fugit din Szabadka fiindcă n'a putut să restituie suma: Slez-ák a fost arestat și internat într'un sanator, fiindcă se crede că nu e normal.

— **Dela Reuniunea pentru asigurarea vitelor.** Contrar desmințirii noastre din unul din numerele trecute ale »Tribunii«, Reuniunea pentru asigurarea vitelor va ține mâne Duminecă (2 Ianuarie 1910) o adunare în comuna Șiria la care sânt invitați toți proprietarii de vite din localitate și din împrejurime.

Cu prilejul acesta d. *V. Osvada* va ține o conferință, arătând poporului foloasele ce le poate avea pe urma unei astfel de Reuniuni.

— **Nenorocire.** Ni-se scrie: Luni, în 20 l. c. trei economi din comuna Nicula au plecat la America. Femeile lor i-au petrecut la gara din apropiere. După ce au plecat, cele trei femei reintorcându-se, în societatea unui cioban, acesta a aflat un pachet cu 2 klg. praf de pușcă. Fiind ele curioase, au stăruit ca ciobanul să desfacă pachetul. Ciobanul l-a desfăcut spre nenorocire însă a aprins în urmă un chibrit ca să-și aprinză țigara. În clipa aceasta a urmat o detonătură focul li-a sărit femeilor în obraz și li au ars cumplit. A fost norocul că niște oameni cari au observat nenorocirea au alergat să le stingă hainele cari luară asemenea foc, altfel ardeau de vii.

— **Un conte cu moravuri urite este fugărit de colo, colo.** Ni-se scrie din Roma, despre isprăvile morale ale unui conte francez Adelsward. Contele acesta a fost expulzat din Franța pentru imoralitate. Stabilît la Neapolea fost primit mai întâi în toate saloanele mari. În urmă cunoscându-i-se trecutul i-s'a închis pretutindenea ușa în nas.

Din Neapol a plecat la Roma în societatea a vre-o treizeci de desfrânați cu care comitea cele mai murdare orgii homosexuale. Hotelierul unde se stabilise a fost nevoit să-l dea afară.

Din Roma a plecat pe insula Capri, unde a cumpărat pe preț de 150,000 de franci o vilă, care-i servia de adăpost pentru desfrăurile lui. N'a putut însă rămânea multă vreme nici aci,

căci poliția aflând de indeletnicirile lui ticăloase a fost și de aici expulzat. La interogatoriu la i s'a luat a mărturisit cu un cinism nerușinat învinuirile ce i se aduc.

Acum a plecat spre Kairo. Poate că țara faraonilor să fie mai îngăduitoare față de nește slăbiciuni scârboase, menite să deosească genul omenesc întinat și așa în destule păcate de altă natură.

x **Nouă întreprindere industrială în Timișoara.** Anton Kornitzky a zidit în Timișoara-Fabrică, în colțul străzii fabricii de mătase cu absorbite de gaz, pe care a instalat-o ca cele mai moderne mașinării ale tehnicii moderne mașinării ale tehnicii moderne și produce 11 feluri de făină. Proprietarul a aranjat în legătură cu moara, și o prăvălie de spîțerie, unde să vind cele mai bune mărunțișuri și făinuri cu prețuri ieftine. — Pregătește în atelier și lucrări de lăcătorie foarte frumoase ceace ridică vaza industriei timișorene și merită sprijinul publicului.

x **Spirtul Hungaria** este cel mai probat spirt contra reumei. Prețul 1 cor. Balsamul contra degerăturii face se înceteze chiar și degerătura cea mai învechită. Prețul 1 cor.

Se află de vânzare exclusiv la: Drogueria »Angyal« a lui **Fekete Mihály** în Murăș-Oșorheiu — Marosvásárhely.

x **Sanatorul »Liget«** a Drului Iakob în Budapesta, primul sanator pentru boale interne din Europa, dispune de toate mijloacele de vindecare și laborator pentru examinat. Mii de diabeți, reumatici, bolnavi de splină și de inimă, cari pînă acum au cercetat sanatoriile din străinătate, acum vor găsi institut corespunzător aici în țară, așadară această instituțiune culturală cu poziție admirabilă împlinește și nu gol. Sala cea mare a mașinelor mecanice de vindecare a sanatorului este provăzută cu mașini după sistemul Zandre și cu scâlzi aieriane.

x **Pentru 60 de fileri,** poți pregăti ușor acasă 2 litri licheruri Alasch, Anisette, Benedictin, Chartreuse, Curacao, Persecă, Pară imperială, Chimin, Cafea, Roza, Vanilie, Silvoriu, Rachiu de drojii și Rom. 10 dose cu modul de pregătire expediază franco. Burger Frigyes, farmacist Cluj. — Kolozsvár.

x **Frații Lászlóczky,** fabrică de cîrnățerie, Cluj — Kolozsvár. Telefon 17. Recomandă specialitățile de prima calitate de cîrnaț din Cluj, slănină și articlii de cîrnățerie, precum: slănină fină (Kaiserfleisch), slănină cu aiu, cîrnaț, carmanadla, șuncă, limbă; în sezonul de iarnă cîrtaș de Cluj și sîngerete; specialități de cîrtaș și cîrnați, pastete și rinza de porc umplută, slănină pentru muncitori în cantitate peste 25 kg.: în fine untură curată de porc topită în vase. La comande mari și prețuri mari. Expediare cu poșta sau cu trenul. — Serviciu prompt și grabnic. Cu catalog de prețuri sau cu informațiuni servim bucuros.

Mișcarea culturală.

— **Concert și teatru în Bozoviciu.** Corul vocal gr. ort. român din Bozoviciu aranjează în 26 Decembrie 1909 (8 Ianuarie 1910) concert împreună cu teatru și joc în sala cea mare a hotelului »Almajana«. Prețul locurilor cor. 2.—, 1'20 și —'60. Inceputul la orele 8 seara.

— **Producțiune teatrală-muzicală în B. Șasa.** Tinerimea română din Bucium-Șasa aranjează o producțiune teatrală-muzicală urmată de dans, Sâmbătă la 8 Ianuarie n. 1910, în ospătăria d. nei M. Macaveiu. Prețurile locurilor: cor. 1 60, 1'20 și 1.— Program: 1. »Corul Ingeresc«, colindă (cor); 2. »Peneș Curcanul«, poem dramatic. — 3. »Mătușa surdă«, dialog comic. 4. »Sărăcia«, teatru comic. 5. O conferință ținută de d. Ioan Agârbiceanu. 6. »Hora ostașilor«, cor. Inceputul la orele 8 seara.

Convocare.

P. P. D. membrii onorari și ordinari ai Reuniunii române de lectură din Reșița-montană prin aceasta sânt invitați a participa la **adunarea generală**, ce se va ținea Duminecă în 3/16 Ianuarie 1910 la 3 oare d. a. în sala de lectură a Reuniunii.

Obiecte:

1. Deschiderea adunării și constatarea numărului celor prezenți
 2. Raportul general al comitetului, cassarului și bibliotecarului
 3. Reconstituirea comitetului și alegerea funcționarilor.
 4. Compunerea bugetului p. a. 1910.
 5. Propuneri.
 6. Închiderea adunării.
- Reșița-montană, în 30 Decembrie n. 1909. Streinu Adam, președinte, Petru Bandu, secretar.

BIBLIOGRAFII.

Răspuns dlui Eugen Brote asupra hărții mele.

II.

(Urmare și fine).

Pe mine ca știință două lucruri m'a interesat. Intîi să fie liniile vizibile, adică să se poată urmări de cetitor. Al doilea să fie trase corect, adică linia să nu treacă peste comune din alte cercuri. Aceste două condițiuni esențiale le îndeplinesc liniile mele. Și mi-ajunge atîta. Îi sfidez pe dl Brote să-mi arate în toată harta o singură erată de aceasta natură.

Bine ar fi fost, natural, să iasă liniile ceva mai artistic. Dar dl Brote, care mă cunoaște, știe bine că subsemnatul nu este desenator. Cine n'are frumoasă, sărută și mucoasă. Harta așa cum este, se poate folosi cu câștig.

Apoi liniile solgăbirăiatelor sunt d'o grosime cu totul nemotivată?

Tochmai te aceea le-am făcut mai grosolane, ca să fie mai vizibile în marea încărcătură a comunelor. Și pentru d-voastră mă rog aceasta nu este motiv?

7. În sfîrșit vin la o ultimă plîngere, la greșele de tipar.

Dupăce confruntez aceste greșeli de tipar cu harta, văd că din 19 greșeli, ce ni-se impută, abia 7 sînt erori adevărate, zdravene. Anume: 1) comuna Bicaz am localizat-o pe cursul de sus al Bistricioarei, pe cînd ea e așezată pe valea Bicazului, 2) la comuna Băleaciu am trecut pe $\frac{1}{4}$ din suprafața circumferinței Romîni și pe $\frac{3}{4}$ Maghiari, pe cînd trebuia să așez pe $\frac{2}{3}$ din suprafața Germani și pe $\frac{1}{3}$ Romîni. Aceste două erori de tipar le-am observat și eu, mai înainte de a mi-le descoperi d. Brote, dar totuș post festa, după tipărirea hărții. D. Brote mai descoperă, că 3) Andrașfău romînesc e trecut de douăori. Odată la locul unde trebuie, e trecut ca unguresc pe cînd de fapt e cu populațiune romînească. A două că l-am localizat mai spre nord dar l'am trecut acolo corect cu populațiunea romînească. D. Brote are aci perfectă dreptate.

Greșește însă cînd spune că această comună e așezată pe un pârâu al Tîrnavei-mici.

Comuna de fapt e așezată pe valea Măgherușului afluent al Tîrnavei-mari. 4) La circumferința Sebeșului unde trebuia să colonez $\frac{4}{15}$ cu Germani, $\frac{10}{15}$ cu Romîni și $\frac{1}{15}$ cu Maghiari, am colorat cu Maghiari $\frac{2}{15}$. Maghiarii au ieșit sporțiți cu ceva în paguba Romînilor și Germanilor. 5) Comunei Apața am trecut germanii pe sectarul destinat pentru maghiari. 6) La circumferința Vîlcăndorfului trebuia să trec $\frac{1}{5}$ Romîni și $\frac{4}{5}$ Germani. Eu am trecut numai romîni. 7) La circumferința Berghinului trebuia $\frac{1}{12}$ Maghiari și $\frac{11}{12}$ Romîni. Eu am trecut $\frac{1}{2}$ Germani și $\frac{1}{2}$ Romîni.

Pentru aceste ultime 5 erori aduc d-lui Brote mulțămiriile mele.

Pentru edificarea cetitorilor țin să mai amintesc în legătură cu aceste erori, că tot după tipărirea hărții am mai surprins eu o eroare de tipar, care se vede a scăpat domnului Brote. Anume Miraslău e trecut în hartă pe malul stîng al Murășului pe cînd de fapt e așezat pe malul drept al acestui rîu la aceeaș paralelă geografică.

Deosebit de aceste erori pentru descoperirea cărora sînt recunoscător d. Brote, d-sa mai relevează la Miercurea și la Săliște alte două greșeli. În adevăr se găsește și la aceste comune o exagerare în favorul maghiarilor, dar atît de mică, cel mult un milimetru, așa că nu știu dacă ar mai putea conta ca greșală.

Sfidez pe d. Brote să-mi găsească greșeli de tipar la Bruil, Hendorf, Agnita, Făgăraș, Rîșnov, Cristian, Codlea, Ucea-de-sus, și Arpașul-de-jos. Am confundat din nou aceste circumferințe cu statistica și le-am găsit fără prihană. Cu Ciufudu d. Brote face o confuzie dintre cele mai regretabile. Drept circumferință a Ciufudului dsa că circumferința Tiarului și apoi îmi trage la lecții. Aceasta confuzie putea cu atît mai ușor să o evite, că toate semnele acestor comune sînt destul de clare și mai ales nu sînt îmbaluzite.

Acest lucru dintre cele mai elementare l-am văzut și eu, că raporturile etnice într-o circumferință așa de mică ca a comunelor nu se poate stabili pînă la unități sau zecimi. Ba pe la unele comune cu populația mai ridicată am fost silit să sacrific chiar sutimi din

cite o naționalitate pentru a putea stabili raporturi. Tocmai aceasta împrejurare m'a hotărât — și rog pe d. Brote să și-o însemne — să reproduc în supliment populația cu cifre la fiecare comună, numai ca să pot mulțumi ultimele exigente.

În această situație era natural ca în circomferințele din hartă se dau numai aproximațiuni, adică atita cât se poate. D. Brote pretinde însă și cit nu se poate, diferențe de grosimea unui fir de păr atit de imperceptibile. Altfel nu mi-ar fi imputat cele vre-o 9 greșeli la Bruilul Hendorf etc. cu totul gratuit.

Peste toate aceste considerațiuni să-i mai amintesc dlui Brote greutatea unei corecturi de hartă? Aproape de prisos. D. Brote o știe sau o poate și din harta economică a Transilvaniei pe care a început-o și în urmă mi-se pare, a părăsit-o.

Rară carte tipărită cunosc fără greșeli de tipar mai multe sau mai puține mai ușoare sau mai serioase. Și dacă la o carte — mare ai să urmărești numai greșeli de ortografie, punctuație și aliniate — corectura e atit de grea îndrănesc să afirm că la o hartă această corectură e penibilă.

Ca să mă opresc la harta mea, aci am avut de corectat — 1) poziția și distanța fiecărei comunc față de comunele învecinate, 2) ortografia fiecărei numiri în românește, ungurește și nemțește, 3) dacă comuna e rurală pînă la 1000 locuitori, 4) dacă comuna e rurală și pînă la 500 locuitori, 5) dacă comuna e rurală și peste 5000 locuitori, 6) dacă comuna e tirg pînă la 10.000 locuitori, 7) dacă comuna e oraș nereședință de comitat pînă la 10.000 locuitori, 8) dacă comuna e oraș, nereședință dela 10.000—15.000 locuitori, 9) dacă comuna e oraș reședință de comitat pînă la 15.000 locuitori, 10) dacă comuna e reședință de comitat între 15—30.000 locuitori, 11) dacă comuna e oraș reședință de comitat între 30.000—50.000 locuitori, 12) apoi sectoarele dacă spațiurile exacte la fiecare din cele peste 2800 comune cite se găsesc în Transilvania, 13) apoi dacă la fiecare sector s'a trecut culoarea potrivită. Apoi, apoi, apoi rirurile ce comune ating dela izvor pînă la gură și la dreapta și la stînga hăi, și înainte și înapoi.

Toată munca aceasta numai corectură. Dar n'am isprăvit-o. Mai urmează să controlez limitele fiecărui comitat, pe lingă ce comune trec, ce curbe fac. Și aceiași muncă repetată la 80 plăși, cercuri cite se găsesc în Transilvania. Dar mă întreb, voi fi isprăvit aci de numărat ceia ce am avut de corectat?

Acum fac o lucrare de altă natură asupra Transilvaniei. O spun aceasta pentru că să arat că utilizez și prin urmare cunosc bine harta statului major austriac. Acest stat major s'a făcut în lume o reputație din corectitudinea cu care a lucrat hărți multă vreme în România s'a folosit harta României făcută tot de statul major austriac.

Ei bine, eu în harta aceasta am surprins pînă acum citeva erori, dar boacâne de tot. Și cred că o să mai găsesc. La momentul oportun o să le public. Și notați aceasta e harta militară. Și cea mai mare hartă pe care o are Austroungaria, Harta specială, nu cea generală.

Inseamnă asta, că harta statului major e de aruncat fiindcă are citeva greșeli de tipar. Când greșelile de tipar sunt inevitabile, de ce atita tărăboiu la d. Brote pentru 7 greșeli de tipar pe care mi le-a surprins în hartă. Căci la atita se reduce și cu atita mă folosese din toată recenziunea dsale. N'ar fi fost mai chibzuit să mi le fi trimis în o scrisoare, ca să le am în vedere la o nouă, eventuală ediție a lucrării? Aceasta cu atit mai mult că însuși d. Brote recunoaște în recenziunea sa că, atunci cînd am început lucrarea m'am supus unei munci foarte grele și la alt loc în aceeași recenziune «O revizuire riguroasă a hărții cere multă muncă și osteneală». Și băgați de seamă. Asta numai revizia hărții. D'apoi instrucțiunea săraca?

D. Brote vorbind de reprezentarea în comune a populației prin culori în proporțiune cu naționalitățile conlocuitoare, spune, că aceasta e o problemă foarte grea de rezolvit. — Iacă o vorbă așezată de la d. Brote, la care am să adaog, că și celelalte puncte pe care le-a atins dsa sunt destul de delicate. — Și atunci dela un om de talia dsale mă așteptam la mai multă rezervă, și să nu caute să facă — adevărat vorba cea — din țînțar armăsar.

În materie de știință nu sedau cu atita ușurință răspunsuri categorice.

1 a și, 1909.

Nicolae Mazere, profesor.

A apărut: «*Noua revistă Română*» de sub direcțiunea d-lui C. Rădulescu Motru, cu următorul sumar:

Noutăți: Reînvierea unor tipuri uitate de profesori și școlari. — Noua scriere a d-lui G. Panu asupra stărilor țărănilor. — Revista revistelor, Chestiuni actuale: C. Rădulescu Motru. În zilele noastre de anarhie. Scrisori către tineri. Politică. Profesor N. Basilescu. Pentru drept și Libertate. Critică: Vasile V. Haneș. Cum se face critica la «*Viața Românească*». Teatru: Eugen Porn. Compania

Dramatică Davila: «*Puhoiul*» de Max Halbe. Literatură: Luigi Barzini. Miss Grace, American Journalist. Note și discuțiuni: I. Clinciu. Replică la răspunsul d-lui I. S. Floru asupra școalelor particulare.

»**Lucafăru**«, excelenta revistă din Sibiu, a dedicat numărul său dela 1 Ianuarie memoriei scriitorului I. Creangă, dela a cărui moarte se împlinesc acum 20 de ani. Sumarul numărului e: »**Lucafăru**«, Lui Ion Creangă. Ion Creangă, Poveste. Ecaterina Pitiș, Cântec (poezie). Em. G. Manuscrisele lui Ion Creangă. Emilian Drăgan, Colindă (din popor). Em. G., O piesă de teatru a lui Ion Creangă: »**Dragoste chioară și amor ghebos**«. Ecaterina Pitiș, Cântec (poezie). Mihail Sadoveanu, O întâmplare. D. Nichifor Colindă (motiv popular). N. G. Cronică bucnreșteană: Monumentul dela Călugăreni. Poporanismul. O anchetă literară. Răspunsurile dlor: Caragiale, G. Dobrogeanu-Gherea, E. Lovinescu și C. Rădulescu Motru. Pagini străne, Selma Lagerlöf: Noaptea stântă, trad. de N. D. Ciotori. T. Murșan, Lângă vatră (poezie). Pompiliu Popa, Poezii populare. G. Bogdan Duica, Cronică teatrală: »**Viitorul de B. Șt. Delavrancea**«. Cronică, Cătră cetitori. Două zcte (adașuri la biografia lui Creangă). Insemnările lui Ion Creangă. Portul național. »**Viitorul**« lui Delavrancea. Știri. — Poșta Redacției. Bibliografie.

Ilustrațiuni: Ion Creangă, ca diacon; Ion Creangă fotogr. din 1877; Facsimil după o pagină manuscrisă a lui Ion Creangă; Monumentul dela Călugăreni de dnii Spaethe și Clavel (primul proiect și proiectul definitiv); Pecetea lui Mihail Viteazul; Studenți români din Beiuș cu Vifleimul. Atragem atenția asupra acestei excelente reviste.

Abonamentul: Monarhie. Ed. de lux 1 an 20 cor., 6 luni 10 cor. Ediția simplă 1 an 12 cor., 6 luni 6 cor. Pentru preoți săraci, învățători și studenți 1 an 8 cor. România și străinătate: Ed. de lux 1 an 25 cor., 6 luni 18 cor. Ed. simplă 1 an 16 cor., 6 luni 8 cor. Pentru preoți săraci, învățători și studenți 1 an 8 cor.

La **Librăria »Tribuna«** se află de vânzare *Tipărituri advocațiale în limba maghiară:*
Adăș vétéli szerződés 1 bucată 6 fileri; 50 bucăți 2 coroane.

Haláleset felvétel 1 bucată 6 fileri; 50 bucăți 2 coroane.

Házassági életközösség helyreállítási kérvény 1 bucată 4 fileri; 50 bucăți 1 cor. 50 fileri.

Közégi bizonyítvány 1 bucată 3 fileri; 50 bucăți 1 coroană.

Kielégítési végrehajtási kérvény 1 bucată 4 fil.; 50 bucăți 1 coroană 50 fileri.

Meghatalmazás 1 bucată 3 fileri; 50 bucăți 1 coroană.

Sommás kereset 1 bucată 4 fileri; 50 bucăți 1 coroană 20 fileri.

Leitár 1 buc. 8 fileri; 50 buc. 2 cor. 50 fil.

Árverési feltételek 1 buc. 3 fil.; 50 buc. 1-25 fil

Fiitoarele mame

află în »**Emulsiunea Scott**« un medicament pe cât de întăritor pe atât de recorit.

Efectul grabnic și puternic e surprinzător și încântă pe fiecare. Inghițirea e plăcută, mistuirea ușoară.

O încercare te va convinge, că și în cazul Diale ce efect binefăcător are.

In caz de lăptare, 11

Emulsiunea Scott

previne tuturor slăbiilor, asigură lapte abundant, și face copilului față înfloritoare și rumenă.

Prețul unui flacon 2.50.

ECONOMIE.

Plata grânelor din Arad.

1 Ianuarie 1910

Vremea e tot ploioasă, și nestatornică, ca în April. Zăpadă puțină câte a căzut, a dispărut în curând. Se zice că ploaia prea multă va strica sămănăturilor și că ar fi bine să înceteze. Cursul afacerilor e constant.

S'a vândut azi:

grân 300 mm.	13.60—13.60
orz 100 mm.	6.70—
ovăș 100 mm.	7.10—
secară 100 mm.	9.20—
păpușoi 600 mm.	5.00—5.80

Prețurile sunt socotite în coroane și după 50 k'g.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 1 Ianuarie 1910.

Prețul cerealelor după 100 klgr. a fost următorul:

Orlu nou

De Tisa — — — — —	28 K. 95—30 K. — fil.
Din comitatul Albei — — — — —	28 » 80—29 » 80 »
De Pesta — — — — —	28 » 90—29 » 90 »
Bănățanesc — — — — —	28 » 95—29 » 90 »
De Bacica — — — — —	28 » 60—29 » 80 »
Secară de calitate I. — — — — —	19 » 75—20 » 05 »
Secară de calitate mijlocie — — — — —	19 » 55—19 » 65 »
Orzul de nutreț, calitate I. — — — — —	14 » 75—14 » 95 »
Ovăș de calitate I. — — — — —	15 » 70—16 » — »
Ovăș de calitate a II. — — — — —	15 » 40—15 » 60 »
Cucuruz — — — — —	14 » 80—15 » — »

Poșta administrației.

Simeon Bogdan, Grebencz, am primit 24 cor. abonament pe anul 1909.

Isidor Ieșan, Bihor. Am primit 24 coroane abonament.

Redactor responsabil Iuliu Giurgiu.

»**Tribuna**« Institut tipografic, Nichin și cons.

Apa minerală: **Phönix din Buziaș**

învieorează, vindecă. La boalele de rinichi și băși ă, la boalele de aprindere învechită a rinichilor, contra formări pietri și nisipului în bășică urinului, la boalele acute de laringe și de plămâni are efect excelent. — Recomandată de medici. —

Depozit general la firma:

Pollák József

Arad, József főherczg ut 11.

Credit pe ipotecă, pe cambiu și pentru oficianți mijlocește

Herzog Sándor

ARAD,

str. Weitzer János 15.

Telefon nr. 376.

CONVOGARE.

Domnii membrii ai asociațiunii de ajutorare „Ciuchiciana“ sunt prin aceasta convocați la

adunarea generală extraordinară

ce se va ține în comuna Csukics la 18 Ianuarie 1910 în localitatea D-lui Ioan Marcu, fiind la ordinea zilei următoarele obiecte:

1. Darea de seamă despre sfârșitul lichuidării conform ordinațiunii Spectabilului tribunal reg. din Biserica-albă Nr. 18978/1909.

2. Darea absolutorului.

Dacă însă la această adunare membrii nu se vor prezenta la numărul recent, atunci a 2-a adunare se va ține după 30 de zile, adică la 18 Februarie 1910, în carea — fără privire la numărul membrilor prezenți — să vor aduce decisiuni valide.

Csukics la 2 Decembrie 1909.

Liquidatori:

Ioan Marcu mp., Ioan Radoslau mp., Pavel Suvaianța mp.

Anunț.

De vânzare 2000 buc. de ruji sau băgrini de sădit, foarte frumoase, grosimea 4—7 cm. Cumpărătorii să se adreseze d-lui Dimitrie Stol în Szécsány, u. p. Vinga (cott. Timișorii).

3000 coroane pe an

și locuință frumoasă

poate câștiga un comerciant harnic ca conducător pentru prăvălia mea de manufactură spițarie și fer din Jebel, care va rămânea ca filială. Deoarece eu primesc o prăvălie mai mare în oraș, trebuie să rămână respectivul singur aici, și să fie responsabil pentru un Lager de 20,000 coroane, de aceea cel ce vrea să ocupe postul trebuie să dispună de cel puțin 2000 coroane în bani gata ca cauză. Tot odată angajez și

2 sodali (commis) tineri.

Gheorghe Turcoane, Zsebely (cott. Timiș).

INȘTIINȚARE.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că am deschis în Arad, József-sút No. 7. (Casa Nesnera, vis-à-vis de biserica evanghelică) conform cerințelor moderne de azi

o măcelărie și cârnăterie

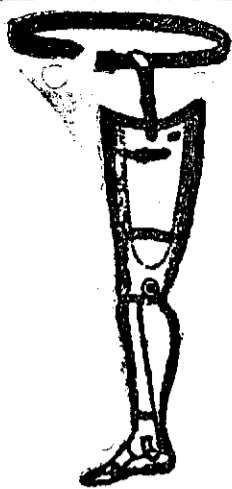
zilnic se capătă carne proaspătă de vită, carne de porc, carne de vițel și mizeluri.

La dorință expediez și acasă. Telefon nr. 739.

Rugând binevoitorul sprijin:

Farkas János, măcelar și cârnătar.

Prețuri moderate. * Serviciu prompt.

Pentru ceice pătımesc de surprătură.

Cele mai bune și mai perfecte bandage, legătoare pentru pân-tece, pentru pantaloni și pentru perioade, ciorapi de gumă pentru cărcei, mașini de proptit și umblat, de corsete, specialitate, picioare artificiale, suspensorii, precum și tot felul de recvizite igienice după măsură, pe lângă garanță să pot comanda la fabricantul specialist

BIRÓ ALBERT

fabriant de legătoare medicale

în SZATMÁR, Deák-tér Nr. 7.

(în curtea casei Halmi).

Magazin mare de irigatori și articli pentru moașe.

Specialitate de gumă franceză și americană. — Local de probă separat. — Comandele din provincia se efectuează pe lângă diseroștune.

Damele

vor afla mai ușor sursa de cumpărat daruri de Crăciun,

DACĂ

vor privi obiectele expuse în vitrinele cunoscutei firme

MÜNZ J.

FIECARE OBIECT ESTE PRO-VĂZUT CU CEL MAI MIC PREȚ

● ● ● FIXAT. ● ● ● FOND. ÎN AN. 1860.

Voiești

să fi servit bine și pe plac, apoi paseri canari, papagai vorbitori, petroșeli, pești de aur, porumbi, găini de soiu, păsuni, iepuri, câni de vânat și de lux, pisice de Angera, mămuțe imblanzite, colivii etc. aparate brute, să alegi și să cumperi numai dela vânzător a de paseri de aici, care de 10 ani se bucură de cel mai bun renume. Dacă le ai toate aceste, apoi și cel mai bun nutremânt pentru paseri iarăși numai dela mine să-l cumperi. Numai în depoul principal: Zagreb, Mircovič, Marije Valerije ulica 10. (Oda e separată pentru paseri cântărețe).

Eu vând numai exemplare și mărfuri de prima calitate, mărfuri slabe și de puțin preț nici nu țin.

Prem'at la Ams'erdam, la Viena de două ori, Bruzela, Londra, Marsil'a, Paris, Zagreb.

1000 epistole de re-unoștință, precum și multe alte diplome. Expediez cu poșta garantând pentru marfă vie.

Schimbare de prăvălie.

Am onoare a face cunoscut on. public, că mi-am s'ramutat prăvălia în edificiul școlii de fete din strada Weitzer János.

Rugând și pe mai departe sprijinul on. public, sânt

cu stimă

Wolf János pantofar.

In Sibiu (Nagyszoban)

Vanele de baie Stuchlich

O piesă e numai cu 40 de cor.

Incălzește în 3/4 de oră 150 de litri de apă, pentru care consumă ca combustibil numai 10 fileri de cărbuni de lemn.

O vană de neîncălzit numai 24 cor.

Lungimea fundului vanei 122 cm.

:: :: Înălțimea de 60 cm. :: ::

Comandele se efectuează imediat și se trimite cu rambursă.

Gustav Stuchlich

Entengasse 17. HERMANSTADT. Sappasse 51.

KLINGE ANTAL

pictor bisericesc și de icoane sfinte.

Nagyvárad, Szent János-u. 11.

Pregătește gratis tot felul de planuri pentru iconostase și plafoane

bisericești.

MARE CUMPĂRARE DE CRĂCIUN.

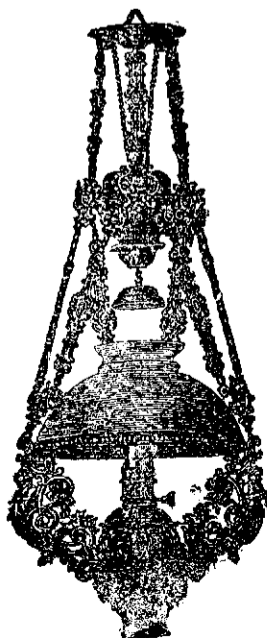
Din cauza aglomerației mari din magazin se poate căpăta cu prețuri nespuse de mici cei mai noi și mai frumoși articli de

sticlă, porțelan și pentru spălat.

Mare sortiment de lampe de atârnat și de masă.

Cea mai ieftină sursă de cumpărat obiecte de lux (figuri).

Obiecte de lux. din argint de China și aplacc, obiecte de masă de prima calitate. Foarte mare sortiment de cadre, din totdeauna se află în magazin peste 400 de mustre nouă și executate cu gust.

FISCHER MÓR, Andrassy-tér 20. (Palatul Fischer Eliz), Telefon pentru oraș și comitat 568.

V. M. PANESGU

prăvălie de pălării, căciuli,
și articlii pentru soldați în
Biserica-albă-Fehértemplom, Piață.

Recomandă magazinul său bo-
gat asortat de

pălării

de plisă, moi, tari și în tot-
felul de culori, căciuli
perziane și cilindre,
precum și chipluri de uniformă
și feluriți articlii pentru soldați.

CANARINI!

Cele mai fru-
moase cântărețe
moderne ce cântă
ziua și la lumină. Cântăreață tinăra 4, 5 fl.
de 1 an 5, 6, 8, 10 fl. Renumitele cana-
rine Seifert și verzi dela 10 fl. în sus.

Ouătoare 1, 2, 3 și 4 fl,
după soiul. Catalog de
prețuri despre șapagal,
pasări transmarine măi-
muțe și câini de soiul se
capătă înainte trimițând 20 fl. Pentru
ajungerea comenzilor la loc în viață se
garantează. — Comandele se pot face la

DIÓSZEGHY és Társa,
Oradea-mare-Nagyvárad.

Coa mai mare prăvălie de animale din Ungaria.

S'au ieftinit cărbunii.

Care de acum își câștigă
sau abonează cărbuni și
cochs pentru iarnă, eco-
nomisește 25%!

100 Klgr. cochs de fa-
brică de gaz cor. 4*60.
100 Klgr. cărbuni de
piatră salon de Prusia
cor. 4*60.

100 Klgr. cărbuni de
piatră salon de Jil c. 4*—.

100 Klgr. cărbuni de
lemn fără praf cor. 6*—.

100 Klgr. de cărbuni
pentru fauri cor. 4*60.

Róth József mare neguțător
de cărbuni

Arad, Eötvös-u. 3.

Nr. Telefonului 63.

Pentru fabrici, mori precum și pentru
trierat expediez cărbunii de Prusia de
calitate cea mai bună.

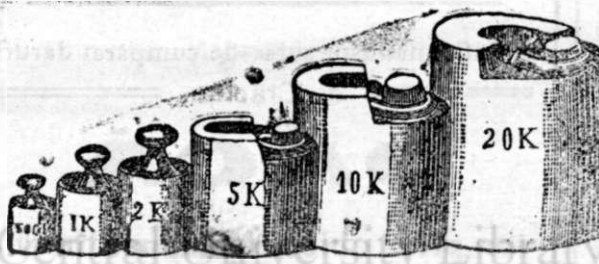
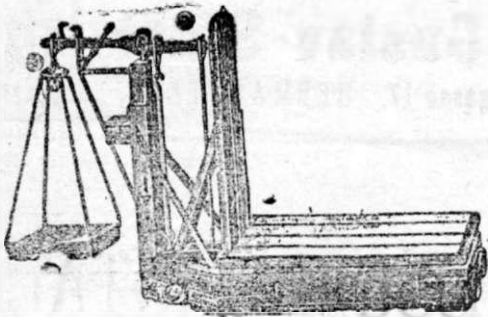
Noua fabrică de cumpene (cântare) și atelierul de reparaturi speciale al lui

PERMOZER LAJOS, ARAD. Fabrică și Birou:
Zimándi-ut nr. 4. Ujtelep.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public romînesc că fabrica de cumpene de sub firma veche:
BURZA și PERMOZER a trecut în proprietatea mea. Recomand în atenția onoratului public nouile mele
cumpene zecimale autenticate, și greutatea zecimale turnate în aramă și fier. Primesc în atelierul meu
ori-ce reparaturi pe lingă garanția a tot-felul de mașini agricole și a lucrurilor atingătoare de bransă aceasta.

Rog binevoitorul sprijin al onoratului public, cu tot respectul:

Permozer Lajos

Cauza ciumei de porci

este, că mulți nutresc animalele

cu urluială stătută.

Comandați

moara de casă

brevetată „LACIMALOM“

și veți avea urluială tot proaspătă. Nu tre-
buie să mergeți la moară și nu
veți plăti vamă. Cu moara „Laci-
malom“ și un copil poate măcina și urlui
ușor cucuruz, orz, ovăs și tot-felul
de bucate.

Prețul morii „Lacimalom“ este 10 fl.

Se expediază pe lângă rambursă. La comandă rog
ca adresa, strada și numărul casei să se scrie corect.

KENDE MÁRTON, ARAD

— în casa dlui deputat dietal Suciu. —

Premiat cu medalia cea mare la exp. milenară din Bpesta în 1896.

Turnătoria de clopote. Fabrica de scaune de fer pentru clopote, alai
ANTONIU NOVOTNY - TIMIȘOARA - FABRIC. -

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe garanție, de mai mulți ani provăzute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întoarce în ușurință în ori-ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture fiind astfel scutite de crepare. Sunt recomandate cu deosebire **CLOPOTELE GĂURITE** de dânsul inventate și prezente în mai multe rânduri, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S și au un ton mai intensiv, mai răsunător, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 klg. este egal în ton cu un clopot de 461 klg. patentat după sistemul vechiu. Se mai recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătătoare, — spre readjustarea clopotelor vechi ou ajustare de fer bătut — și spre turnarea de toace de metal. Prețuri-curate ilustrate gratis.

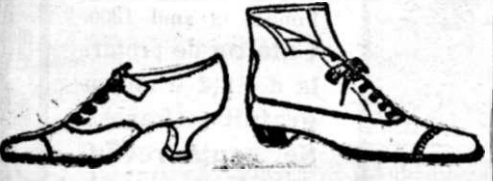
Dózsa János mǎiestru - cojocar în Nagyvárad, Zöld-fa Passage 9.

Se recomandă ca mǎiestru perfect întru prepararea tuturor articulelor aparținând acestei branșe precum: gulere preparative, gulere boa, manșoane (muff), în execuție modernă și după cel mai elegant gust. Blane și tocuri de ploare, etc. Mai departe primește spre efeptuire orice lucruri uoui, cari aparțin acestei branșe, precum și tot felul de reparaturi, pe lângă prețurile ce e mai avantaoase.

Fond. în a. 1887.
VASILIE BERCEANU
BISERICA-ALBĂ - Fehértemplom,
strada Târgului.

Asortiment bogat de ghete pentru bărbați, dame și copii de Box, Chevro, Titania și Occasion, precum și ghete de box americane pentru bărbați. - Șoșoni și galosi etc.

Gamașe de piele pentru vânători. Totfelul de creme pentru ghete, precum și renumitul vax Leonhardt Oellack pentru ghete.

Marfă bună. Prețuri ieftine. Serviciu prompt.

OH! DOAMNE!

Mă 'nădușe afurisita de tușă!

In contra tusei, răgușelei și flegmei s'a dovedit de cel mai bun mijloc

Pastilele-Egger

cari nu strică apetitul și au un gust excelent.

Prețul unei cutii 1.20 cor.

Cutie de probă 50 filerl.

Depozit principal la:
farmacia „**NADOR**“ gyogytár
Budapest, VI., Váci-körut 17.

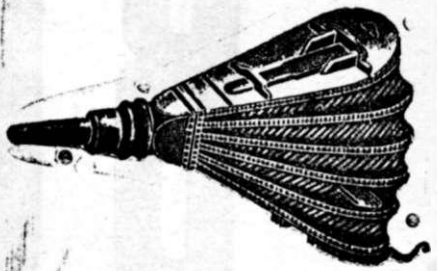
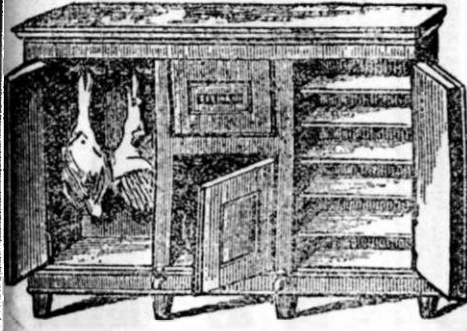
SĂ TRĂIASCĂ!

„Pastilele lui Egger“ m'au vindecat îngrabă!

Se capătă la farmaciile: In Arad la : Berger Gyula, Földes Kelemen, Hajós Árpád, Krebsz Géza, Kárpáti János, Ring Lajos, Rozsnyay Mátyás, Hauer Lajos, Vojtek Kálmán, Vojtek és Weisz drogerie. In Gyorok la : Masznyik Dániel. — M.-Pécska : Adler Gy. Lajos. — Ó-Pécska : Ioan Roxin. — Simánd : Csiky Lukács. — Sikszon : Füredi Ede örök.

Neumann József, lăcătuș tehnic, fabricant de mobile de fier, foiu de suflat și dulapuri de gheață în Cluj (Kolozsvar) str. Malom nr. 20.

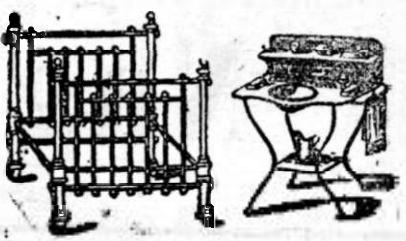
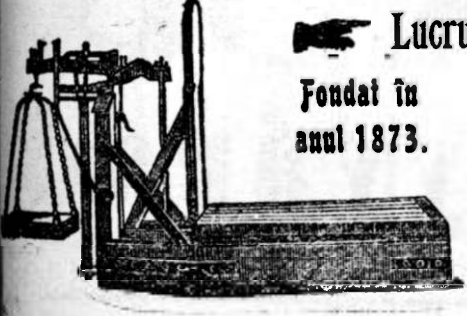
Recomandă hotelierilor, măcelarilor și în gospodăria casei dulapuri de gheață de la 32 cor. până la 500 cor. lăcătarilor și faurilor foi de suflat excelenți.

Institutelor, spitalelor, cafe- nelelor și ospătărilor — tot felul de mobile de fier.

Primește tot felul de lucrări de lăcătarie ș. a. lucrări de fier pentru zidiri, porți de fier îngrădire de morminte și vetre de fier din material excelent cu prețuri moderate.

Acei cari cer, eu provocare la ziarul „Tribuna“, primesc catalog de prețuri ilustrat gratis și porto franco.

== cântare == maxiale și centimale și cântare-poduri în diferite mărimi.

Lucrul bun nu e scump.
Fondat în anul 1873.

Fondat în anul 1882. Telefon nr. 688.

BRUCKNER LIPOT

tapețier, decorator și fabrică de mobile în

ARAD,

Andráss-tér în palatul lui Neumann. (Lângă cofetăria Matzky).

Recomandă mobilele sale propriu pregătite, solide și de o execuție elegantă. Pentru camere de dormit dela 190 florini.

NEUSCHLOSZ BUTOR

Sufragerie, (prânzitor), dela 140 florini. Garnituri de salon, dela 95 florini. Prețuri de cumpărare :: convenabile. ::

Se vind exclusiv MOBILE din lemn tare și vestit NEUSCHLOSZ.

Furnisorul asociației căilor ferate ungare. Atelier de I-u rang.

Daruri de Crăciun:

Compoziții românești de Tib. Brediceanu.

Doine și cântece.

(Voce și piano).

CAIETUL I.

Foaie verde, foi de nuc.
Cântă puil eucului.
Bădișor depărțitor.
Spune mândr' adevărat.
Vai, bădiță, dragi ne-avem.
Cine m'aude cântând.
Bade zău o fi păcat.
Bagă, Doamne luna'n nor.

CAIETUL II.

Știi tu, bade, ce mi-ai spus.
Vino, bade, iar acasă.
Năcăjit ca mine nu-i.
După ochi ca murele.
Floare fui, floare trecui.
Cântec haiducese.
Trageți voi boi!
Cine n'are dor pe vale.

Jocuri românești.

(Piano solo.)

CAIETUL I.

Lugojana.
Măzărica.
Ardeleana (ca în Banat) I.
Pe picior I.
Ardeleana I.
Brâu I.
Hora.
Ardeleana (ca'n Bănat) II.

CAIETUL II.

Ardeleana (ca'n Banat) III.
Ardeleana II.
Pe picior II.
Țarina.
Învărtita I.
De doi.
Ardeleana III.
Brâu II.

CAIETUL III.

Brâu III.
Hațegana.
Ardeleana (ca'n Banat) VI.
Învărtita II.
Pe picior III.
Ardel. (Abrudeana) IV.
Ardeleana (ca'n Banat) V.
Brâu IV.

Prețul unui caiet: $\frac{\text{cor. } 4}{\text{fr. } 5}$

De vânzare la toate librăriile românești.

Depozit general:

Librăria arhidiecezană Sibiu (Nagyszeben).

Piane și harmonice.

In salonul de piane

F.A. Kauffmann
Sibiu, Gr. Ring 14

se țin piane numai dela firmele cele mai renumite

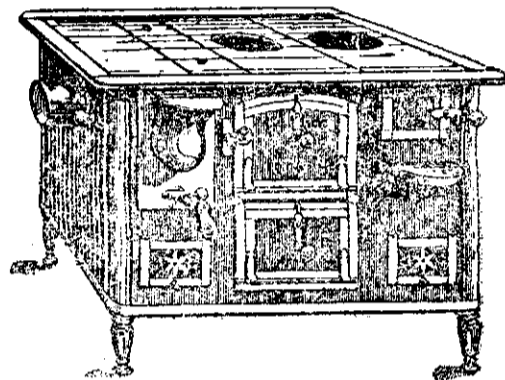
„Zeitter și Winkelmann“, Braunschweig.

F. Robert Reinhold, Viena. Belehradec, Viena.—
Lauberger și Gloss, Viena. Kotykievitz, Viena.
A. Petrof, Königrätz-Viena. Estey-Organ, Londra.
Reparaturi speciale solide și garantate.

Szabó Samu és Fia, Győr.

Fabrică ces. și reg. de
vetre de fier brevetate.

Fabricăm vetre de fier dela cele mai ieftine până la cele
mai moderne. Pentru fabricatele noastre garantăm că fierb

și coc neexcepționabil și grabnic față de ori are alte vetre de fier cruțăm 25% material de încălzit
Fondat la anul 1866.
Catalog de prețuri la dorință trimitem gratuit și francat.
Se caută revânzător și agenți.

MOBILE BUNE

cu prețuri favorabile

se găsesc în fabrica de mobile a lui

Reisz Miksa

Békéscsaba.

în

Nagyvárad

Sas-utca Nr. 7.